
UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Katedra slavistiky

Sekce polské filologie

studijní rok 2011/2012

Česko-polský překlad právních a úředních dokumentů
Czech-Polish Translation of Legal and Official Documents

Bakalářská práce

Autor práce: Beata Koždoň, obor: Polština se zaměřením na hospodářsko-právní
a turistickou oblast

Vedoucí práce: Mgr. Jan Jeništa

Olomouc 2012

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala samostatně a uvedla v ní veškerou literaturu a ostatní informační zdroje, které jsem použila.

V Olomouci dne 23. 4. 2012 .....

Děkuji panu Mgr. Janu Jenišтови za cenné připomínky a rady k mé bakalářské práci a za metodologické vedení během konzultací této práce.

Beata Koždoň

Obsah

1.	Úvod.....	7
2.	Právní a úřední dokumenty	9
2.1	Druhy právních dokumentů.....	9
2.1.1	Ústavní pořádek České republiky a Polska	10
2.1.2	Zákony v České republice a v Polsku	11
2.1.3	Vyhlášky.....	11
2.1.4	Smlouvy.....	11
2.1.5	Veřejnoprávní smlouvy	14
2.1.6	Mezinárodní smlouvy.....	14
2.1.7	Schengenský prostor.....	14
3.	Příklady právních a úředních dokumentů	16
3.1	Občanský průkaz	16
3.1.1	Občanský průkaz v České republice	16
3.1.2	Občanský průkaz v Polsku	17
3.1.3	Porovnání občanského průkazu v Polsku a Česku	18
3.2	Oddací list	18
3.2.1	Oddací list v České republice.....	18
3.2.2	Oddací list v Polsku.....	19
3.2.3	Porovnání oddacího listu v Česku a Polsku	20
3.3	Rodný list	21
3.3.1	Rodný list v České republice.....	21
3.3.2	Rodný list v Polsku.....	22
3.3.3	Porovnání rodného listu v Česku a Polsku	23
3.4	Řidičský průkaz.....	23
3.4.1	Skupiny a podskupiny řidičského oprávnění.....	24

3.4.2	Jak získat řidičský průkaz.....	25
3.4.3	Řidičský průkaz České republiky.....	26
3.4.4	Řidičský průkaz v Polsku.....	26
3.4.5	Ztráta či odcizení ŘP.....	27
3.4.6	Porovnání českého ŘP a polského ŘP.....	27
3.5	Úmrtní list.....	28
3.5.1	Úmrtní list vydávaný v České republice.....	28
3.5.2	Úmrtní list vydávaný v Polsku.....	29
3.5.3	Porovnání úmrtního listu v Česku a Polsku.....	29
4.	Organizace překladatelů a tlumočnicků.....	31
4.1	Jednota tlumočnicků a překladatelů.....	31
4.2	Asociace konferenčních tlumočnicků.....	31
4.3	Obec překladatelů.....	32
4.4	Komora soudních tlumočnicků.....	33
4.5	Česká komora tlumočnicků znakového jazyka.....	33
4.6	Asociace českých překladatelských agentur.....	33
5.	Překlad a překladatel.....	35
5.1	Definice překladu.....	35
5.2	Jak se stát co nejlepším překladatelem.....	37
5.3	Chyby v překladu.....	37
5.4	Překlady v příhraniční oblasti.....	40
5.4.1	Překlady pro fyzické osoby.....	41
5.4.2	Překlady pro právnické osoby.....	41
5.4.3	Překlady pro státní instituce.....	42
6.	Soudní překlad.....	43
6.1	Kdo může provádět soudní překlad a jak se stát soudním překladatelem..	43

6.2	Soudní překladatel v Polsku.....	45
6.3	Chybný soudní překlad a nejčastější chyby	47
6.4	Grafické symboly v soudních překladech	48
6.5	Podpis nečitelný v soudním překladu	48
6.6	Co obsahuje soudně ověřený překlad.....	49
6.7	Režim automatické použitelnosti - Vyšší ověření.....	50
6.8	Režim apostilace – připojení ověřovací doložky tzv. apostily.....	51
6.9	Režim vyššího ověření (Superlegalizace)	53
6.10	Nejčastěji soudně ověřované překlady:	54
7.	Slovník.....	56
8.	Závěr:	62
	Seznam příloh	64
	Bibliografie	75
	Abstract:	81
	Streszczenie:.....	81
	Anotace	82

1. Úvod

Tradiční úvod bych ráda využila k představení bakalářské práce, pro upřesnění a rozšíření informací o náplni, podobě a cíli této práce.

Strohost zvoleného názvu mé bakalářské práce je pouze zdánlivá. Na první pohled skutečně nedisponuje vysokou informační hodnotou, avšak skrývá další informace, mnohdy velice praktické a potřebné pro běžný život.

„Překlad úředních a právních dokumentů“, pod tímto slovním spojením se zřejmě při prvním zamyšlení nevybaví každému velké množství informací a praktických souvislostí, které zahrnuje. Právě z tohoto důvodu jsem si toto téma vybrala. Ve své bakalářské práci se snažím pomocí teoretických údajů i praktických informací přiblížit skutečné situace, které mohou v této souvislosti nastat.

V první kapitole jsem tedy teoreticky rozvedla základní údaje o právních a úředních dokumentech. V druhé kapitole podrobně popisuji jednotlivé dokumenty např.: občanský průkaz, řidičský průkaz, oddací list, úmrtní list a rodný list. V práci se zmiňuji o Schengenském prostoru, jelikož si myslím, že zvolené téma je v dnešní době velmi aktuální, protože se otevřely hranice hospodářského i pracovního trhu, a mnoho mladých lidí se snaží této příležitosti využít. I mě se tato tematika osobně dotýká, jelikož bydlím v polském pohraničí.

Jednou ze stěžejních částí bakalářské práce je kapitola číslo 4., která obsahuje informace o organizacích, které sdružují profesionální překladatele a tlumočníky v České republice. Mezi zmíněné organizace patří: Jednota tlumočnicků a překladatelů, Asociace konferenčních tlumočnicků, Obec překladatelů, Komora soudních tlumočnicků, Česká komora tlumočnicků znakového jazyka a poslední zmíněnou organizací je Asociace českých překladatelských agentur.

Jak jsem již uvedla, první část mé bakalářské práce je věnována běžným veřejným listinám, které jsou potřeba k běžnému životu nejen v České republice, ale také v zahraničí, tedy i v Polsku. Dle mého názoru zřejmě nejzajímavější kapitolou bude překlad a překladatel, ve které se dozvíme, jak se stát překladatelem, a v níž také informuji o chybách v překladech, o překladech v pohraničí, a rovněž zde definuji, jak vlastně překlad chápat.

Při zpracovávání materiálů se objevily další, pro mne do této doby neznámé, termíny: apostilace, superlegalizace a režim automatické použitelnosti dokumentů, které jsem popsala v poslední kapitole.

V závěrečné části práce se také snažím naznačit, co je soudní překlad, co obsahuje ověřený překlad, kdo provádí soudní překlad a jaké chyby se v soudním překladu dokumentů mohou objevit.

Součástí mé práce jsou kromě zevrubného popisu mnohých úkonů i praktické příklady překladů a slovníček, který má dvě stě slov a čtenář může kdykoli do něj nahlédnout.

2. Právní a úřední dokumenty

Dokument obecně můžeme definovat jako prostředek k uchování údajů či událostí. Nemusí se nutně jednat jen o písemný záznam, ale i jakýkoli jiný prostředek, jímž lze informace uchovávat a následně podle potřeby i reprodukovat.

Právní dokument je prostředek, kterým se zachycují skutečnosti určitého charakteru. Jedná se zejména o ty skutečnosti, které mají pro jedince či celou společnost právní význam. Ve většině případů se právní dokument vytváří a následně i uchovává v písemné formě. Existují ale výjimky, a také fakt, že u některých druhů právních dokumentů je písemná forma přímo vyžadována a nedodržení takového postupu může znamenat i jeho neplatnost. Pro širokou veřejnost jsou nejznámější právní dokumenty jako smlouvy, dohody, právní předpisy (např. vyhlášky, zákony nebo ústava). V neposlední řadě můžeme právní dokument označit za správní nebo právní doklad. Takové doklady mohou mít obecnou a osobní povahu. V případě vytváření právního dokladu obecné povahy dodává jedinec pouze potřebné osobní údaje a odpovídající žádost a doklad samotný vytváří někdo jiný. Následně pak státní či jiné orgány v zákonem stanovených lhůtách vydávají právní doklad osobní povahy. Sem lze zařadit např. občanský průkaz, řidičský průkaz, rodný, oddací či úmrtní list (viz kapitola č.: 3.1, 3.4, 3.3, 3.2, 3.5), cestovní pas, doklady o vysokoškolském či jiném vzdělání, dále se pak může jednat o živnostenský list nebo koncesní listinu, soudní rozsudek či usnesení.

Obecně můžeme říci, že se setkáváme s překlady právních dokumentů v oblasti obchodního práva, živnostenského práva, autorského práva, rodinného práva, stavebního řízení, pracovního práva, občanského práva, trestního práva, konkurzního a vyrovnávacího řízení a také sociálního a zdravotního pojištění.¹

2.1 Druhy právních dokumentů

Abychom mohli postupně definovat druhy právních dokumentů, musíme nejprve zmínit právní řád ČR. Ten totiž tvoří všechny právní předpisy ve státě a je uspořádán podle důležitosti jednotlivých druhů právních předpisů. Jejich důležitost neboli právní síla

---

¹ Jak napsat. Jak napsat právní dokument [online]. © 2008 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: <http://www.jaknapsat.cz/pravni-dokument/>.

a z toho vyplývající vyšší nebo nižší postavení v právním řádu záleží na tom, který státní orgán je vydal a jak se nazývají. Na samém vrcholku právního řádu stojí Ústava, ústavní zákony a Listina základních práv a svobod, nižší právní sílu mají zákony a zákonná opatření. Všechny tyto základní předpisy vydávají nejvyšší zastupitelské státní orgány (Parlament ČR). Nižší, podzákonné právní předpisy, jako jsou vládní nařízení, vyhlášky ministrů a konečně vyhlášky nižších státních orgánů, vydává vláda, její členové (ministři) a nižší orgány státní správy.²

2.1.1 Ústavní pořádek České republiky a Polska

Podle právní síly stojí na pomyslném vrcholu právního řádu České republiky Ústava ČR a Listina základních práv a svobod (dále jen LZPS). Tyto dva právní dokumenty jsou nejdůležitějšími základními zákony ČR. Všechny další zákonné normy nesmí být s nimi v rozporu. Společně s ústavními zákony tvoří LZPS a Ústava České republiky ústavní pořádek České republiky. Ústava jako právní dokument není neměnná, novelizuje se pomocí ústavních zákonů, jediné co není možné změnit, jsou základní principy, které obsahuje. Ústava obsahuje preambuli, 8 hlav čítajících 113 článků, které ustanovují základní fungování státu, rozdělení moci a pravomoci jednotlivých orgánů. LZPS, jak již bylo uvedeno, je součástí ústavního pořádku ČR a obsahuje základní práva a svobody občanů tuzemska. V zásadě také upravuje vztah mezi občanem a státem. LSZP se dělí do 7 hlav obsahujících 44 článků. Ústavní zákon je právní předpis, který mění nebo doplňuje ústavu. Ústavním zákonem je taktéž sama ústava.³

I v Polsku mají ústavní pořádek, nazývá se „Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej“. Je to nejdůležitější právní listina, která má nejčastěji tu nejvyšší právní sílu v systému právních zákonů ve státě. Ústava obsahuje preambuli a 13 hlav čítajících 243 článků.⁴

---

² RYSKA, R.: *Právo: pro střední školy*. 4. vyd., str. 10, Praha 1: FORTUNA, 2001. ISBN 80-7168-703-0.

³ Ibid., s. 22-23.

⁴ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej – Wikipedia, wolna encyklopedia [online]. 31.3.2012 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: http://pl.wikipedia.org/wiki/Konstytucja_Rzeczypospolitej_Polskiej.

2.1.2 Zákony v České republice a v Polsku

Zákon je obecně závazná právní norma, která upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osob. Tento právní předpis schvaluje Parlament ČR, tedy zákonodárny sbor. Zákon je, co se týče právní síly, podřízen ústavě a naopak nadřazen např. vyhláškám a nařízením. Zákon může být zrušen, jestliže je v rozporu s ústavním pořádkem ČR.⁵

Zákony v Polsku mají stejnou funkci v právním řádu jako v ČR. I v Polsku je zákon závaznou právní normou, zákony schvaluje Parlament PR a jsou podřízené ústavě a mezinárodním smlouvám.⁶

2.1.3 Vyhlášky

Vyhláška je podzákoný právní předpis, který vydává ministerstvo nebo k tomu zmocněný orgán jako prováděcí předpis k zákonu. V samostatné působnosti pak vyhlášky vydávají kraje a obce. Obecně lze za vyhlášku označit jakékoliv sdělení např. i interní prostředí obchodní společnosti, protože zákon neupravuje použití slova „vyhláška“. Pokud si chceme být jistí, že se jedná o vyhlášku ve smyslu podzákoného právního předpisu, je směrodatné označení „obecně závazná vyhláška“.⁷

2.1.4 Smlouvy

Smlouva je právní dokument, který se týká závazků vyplývajících ze soukromoprávních vztahů. Aby byla smlouva platná, musí vzniknout dostatečný návrh, který je druhou stranou přijat. Smlouvy jako právní dokumenty mohou mít jakoukoli formu, ve většině případů se jedná o formu písemnou. Písemná forma smlouvy je

---

⁵ Zákon (právo) - Wikipedie. [Http://cs.wikipedia.org](http://cs.wikipedia.org) [online]. 7. 3. 2012 [cit. 2012-04-17]. Dostupné z: [http://cs.wikipedia.org/wiki/Zákon_\(právo\)](http://cs.wikipedia.org/wiki/Zákon_(právo)).

⁶ Ustawa – Wikipédia, wolna encyklopedia. [Http://pl.wikipedia.org](http://pl.wikipedia.org) [online]. 7. 3. 2012 [cit. 2012-04-17]. Dostupné z: <http://pl.wikipedia.org/wiki/Ustawa>.

⁷ Vyhláška - Wikipedie. [Http://cs.wikipedia.org](http://cs.wikipedia.org) [online]. 1. 2. 2012 [cit. 2012-04-17]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Vyhláška>.

u některých druhů smluv přímo vyžadována, jedná se zejména o ty smlouvy, u kterých to stanoví zákon nebo dohoda smluvních stran. Soukromoprávní smlouva zavazuje k právům či povinnostem jen ty, kteří ji uzavřeli. Postupem času se vytvořily typy smluv, které obvyklým způsobem upravují práva a povinnosti smluvních stran. V praxi se lze nejčastěji setkat s těmito typy smluv:⁸

Kupní smlouva (viz příloha č. 6) – „prodávající odevzdává kupujícímu předmět koupě a kupující jej přebírá a platí za něj dohodnutou cenu. S tímto druhem smluv se setkáváme nejčastěji v našem praktickém životě. Stačí, když jdeme na nákup do supermarketu.“⁹

Darovací smlouva – „dárce něco bezúplatně přenechává nebo slibuje obdarovanému, který tento dar nebo slib přijímá.“¹⁰

Nájemní smlouva – „pronajímatel přenechává na dohodnutou dobu za úplatu (nájemné) nájemci do užívání určitou věc (např. i byt).“¹¹

Smlouva o půjčce – „věřitel přenechává za úplatu nebo bezúplatně dlužníkovi druhově určené věci (zejména peníze) a dlužník se zavazuje je po uplynutí dohodnuté doby vrátit a případně i zaplatit úrok.“¹²

Pracovní smlouva – „upravuje pracovní poměr mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem.“¹³

Příkazní smlouva – „příkazník se zaváže pro příkazce obstarat nějakou věc nebo vykonat nějakou činnost.“¹⁴

---

⁸ Smlouva - Wikipedie. [Http://cs.wikipedia.org](http://cs.wikipedia.org) [online]. 15. 3. 2012 [cit. 2012-04-22]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Smlouva>.

⁹ Česká Republika. Zákon č. 40/1964. In: *Občanský zákoník § 558 - § 610*. 1964. Dostupné z: <http://business.center.cz>.

¹⁰ Ibid., § 628 - § 630.

¹¹ Ibid., § 663 - § 723.

¹² Ibid., § 657 - § 658.

¹³ Česká Republika. Zákon č. 262/2006. In: *Zákoník práce § 34 - § 34b*. 2006. Dostupné z: <http://business.center.cz>.

Zprostředkovatelská smlouva – „zprostředkovatel se za úplatu zaváže pro zájemce obstarat uzavření nějaké smlouvy.“¹⁵

Smlouva o dílo (viz příloha č. 7) – „zhotovitel se zavazuje objednateli, že za sjednanou cenu provede na své nebezpečí určité dílo (tj. výsledek určité činnosti, který je hmotně zachytitelný).“¹⁶

Smlouva o úschově – „schovatel převezme od složitela movitou věc do úschovy.“¹⁷

Přepravní smlouva (smlouva o přepravě osob nebo nákladu) – „cestující má právo, aby ho dopravce za stanovené jízdné přepravil do místa určení řádně a včas; odesílatel má právo, aby mu dopravce za poplatek přepravil jeho zásilku do určeného místa, popř. vydal určenému příjemci.“¹⁸

Smlouva o důchodu – „zakládá se jí právo někoho na doživotní nebo jinak časově neurčité vyplácení určitého důchodu.“¹⁹

Pojistná smlouva – „pojistitel se zavazuje, že v případě vzniku nahodilé události, poskytne dohodnuté finanční plnění a pojistník se zavazuje pravidelně platit pojistiteli pojistné.“²⁰

Cestovní smlouva – „cestovní kancelář se zákazníkovi zaváže poskytnout za smluvenou cenu.“²¹

---

¹⁴ Česká Republika. Zákon č. 40/1964. In: *Občanský zákoník § 724 - § 741*. 1964. Dostupné z: <http://business.center.cz>.

¹⁵ Ibid., § 631 - § 656.

¹⁶ Ibid., § 747 - § 753.

¹⁷ Ibid., § 747 - § 753.

¹⁸ Ibid., § 747 - § 753.

¹⁹ Ibid., § 760 - § 773.

²⁰ Smlouva - Wikipedie. [Http://cs.wikipedia.org](http://cs.wikipedia.org) [online]. 15. 3. 2012 [cit. 2012-04-22]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Smlouva>.

²¹ Ibid.

2.1.5 Veřejnoprávní smlouvy

Veřejnoprávní smlouva je dvoustranný nebo vícestranný právní úkon, který zakládá, mění nebo ruší práva a povinnosti v oblasti veřejného práva. Tento druh právního dokumentu upravuje správní řád. Takovýto druh smluv nesmí být v rozporu s právními předpisy, nesmí je obcházet. Musí být v souladu s veřejným zájmem. Uzavření veřejnoprávní smlouvy, jejíž smluvní stranou je správní orgán, nesmí snižovat důvěryhodnost veřejné správy a musí být účelné a správní orgán musí mít při jejím uzavírání za cíl plnění úkolů veřejné správy.²²

2.1.6 Mezinárodní smlouvy

„Mezinárodní smlouva je projevem vůle dvou nebo více států (popř. i mezinárodních organizací), které se řídí mezinárodním právem, a kterým se zakládají, mění nebo ruší jejich vzájemné mezinárodní právní vztahy. Účelem mezinárodní smlouvy je především úprava vzájemných vztahů těch, kteří ji uzavírají. Mezinárodní smlouva může ve vztazích smluvních stran nahrazovat mezinárodní obyčej, tedy jeden ze základních pramenů mezinárodního práva.“²³

2.1.7 Schengenský prostor

21. 12. 2007 vstoupila Česká republika do Schengenského prostoru, kromě České republiky patří do Schengenského prostoru ještě tyto státy: Belgie, Dánsko, Finsko, Itálie, Francie, Lucembursko, Rakousko, Německo, Nizozemí, Portugalsko, Řecko, Španělsko, Estonsko, Švédsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko, Slovensko, Slovinsko. Do těchto zemí je možné cestovat nejen s cestovním pasem, ale postačí platný občanský průkaz.

Došlo ke zrušení jakýchkoli hraničních pasových i celních kontrol. Ještě nedávno postavené hraniční přechody na hranici se Slovenskou republikou, ztratily najednou svůj

---

²² Česká republika. Správní řád. In: Zákon č. 50082004 Sb., § 159, 2006. Dostupné z: <http://business.center.cz>.

²³ GRANC, J.: *Právo pro politology*, Praha 2010.

význam. Celní kontrola se přesunula z hranic do vnitrozemí, kontroly probíhají na frekventovaných silnicích spojující sousední státy. Konkrétně v mém okolí se s touto hlídkou označenou „Celní zpráva“, často setkáme v nedaleké obci Bystřice nad Olší, kudy vede mezinárodní silnice na Slovensko a Polsko.

Najednou zmizely tolik nenáviděné fronty čekajících lidí na celní a pasové odbavení do Polska na hraničním mostě v Českém Těšíně. Lidé si najednou bez problému mohli zajít nakoupit do Polska bez toho, aby je někdo kontroloval a zakazoval jim, co smí pronést, a co musí vrátit. Tomu všemu předcházela důkladná příprava, bylo nutné splnit mnoho legislativních úkolů v oblasti vízové politiky, policejní i justiční spolupráce.

To, že se lidé mohou volně pohybovat v rámci Schengenského prostoru, má i svá rizika spjatá s nelegální migrací, kriminalitou, hledáním zločinců. V důsledku tohoto jsou posílená opatření v oblasti pátrání, kontroly, dohledu cizinců na území našeho státu. Hraniční kontroly jsou prováděny pouze na mezinárodních letištích při letech mimo Schengenský prostor.

Zavedení toho systému bylo pro mladé lidi možností, najít si práci a založit domov i v cizích zemích, rovněž Česká republika zaznamenává příliv občanů okolních států.²⁴

---

²⁴ Schengenský prostor - Wikipedie. [Http://cs.wikipedia.org](http://cs.wikipedia.org) [online]. 14. 4. 2012 [cit. 2012-04-22]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Schengenský_prostor.

3. Příklady právních a úředních dokumentů

Úřední dokumenty lze označit také za právní doklad obecné povahy. Jak bylo již uvedeno v úvodu předchozí kapitoly, v případě vytváření právního dokladu obecné povahy dodává jedinec pouze potřebné osobní údaje a odpovídající žádost a doklad samotný vytváří někdo jiný. Následně pak státní či jiné orgány v zákonech stanovených lhůtách vydávají právní doklad osobní povahy. Sem lze zařadit např. občanský průkaz, řidičský průkaz, rodný, oddací či úmrtní list, cestovní pas, doklady o vysokoškolském či jiném vzdělání, dále pak se může jednat o živnostenský list nebo koncesní listinu, soudní rozsudek nebo usnesení. V této části bakalářské práce uvedeme několik příkladů a informaci o některých úředních a právních dokumentech jak v České republice, tak v Polsku a také popíšeme rozdíly mezi nimi.

3.1 Občanský průkaz

Občanský průkaz je veřejnou listinou, kterou každý občan prokazuje svoji totožnost uvedením osobních údajů včetně fotografie.²⁵

3.1.1 Občanský průkaz v České republice

Povinností každého občana staršího 15 let, s trvalým pobytem na území České republiky, je mít občanský průkaz. Pokud se jedná o občana, který je zbaven způsobilosti k právním úkonům, o vydání jeho OP rozhoduje soud.

Mladý člověk před dovršením svých 15 let, nejdříve 60 dnů před uplynutím 15 roku, nejpozději v den dosažení 15 let, si musí požádat o vydání občanského průkazu. Nejčastěji v doprovodu jednoho rodiče navštíví příslušný matriční úřad, magistrát, podle města svého bydliště, kde o zmíněný doklad zažádá. V době kdy o OP žádala naše generace, jsme museli kromě vyplněné žádosti, rodného listu, předložit i 2 fotografie patričních rozměrů. V dnešní době žadatel to má usnadněné, předloží jenom rodný list, druhý doklad totožnosti, což může být pas nebo osvědčení o státní příslušnosti. Referentka

---

²⁵ Výklad pojmů. Občanský průkaz [online]. © 1998 - 2012 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pojmy/p741-obcansky-prukaz.aspx>.

úřadu vyplní na základě předložených dokladů žádost na PC a také pořídí fotografie žadatele. Přístroj na skenování obličeje je přímo umístěn u okénka na vyplňování žádosti. Mladý člověk, nebo jeho zástupce pouze podepíše vytištěnou žádost.

Doklady k vyřízení se předkládají v originále, ověřeném opise nebo ověřené kopii. K vydání prvního OP potřebujeme rodný list a doklad o státním občanství. Pokud žádáme o občanský průkaz kvůli skončení platnosti nebo náhradu za platný OP předložíme dosavadní občanský průkaz. Žádáme-li o změnu údajů, předložíme dosavadní občanský průkaz, doklad o změně nebo doklad potvrzující nový údaj. Podává se mnoho důvodů k vydání OP a s tím souvisí mnoho potřebných dokumentů.²⁶

3.1.2 Občanský průkaz v Polsku

Také v Polsku k prokázání své totožnosti potřebujeme občanský průkaz (dowód osobisty).

Po formální stránce je situace obdobná jako v České republice, rozdíl je ovšem ve věku, kdy občan Polska musí o vystavení OP požádat.

Polský občan žádá o vydání OP od 18 let nebo od dosažení 15 let pokud pracuje, nebo nežije s rodiči, či opatrovníkem.

Právo na občanský průkaz má polský občan s bydlištěm mimo území Polské republiky, v případě nezletilé osoby ve věku 13 let - dokument se vydává na žádost rodiče nebo zákonného zástupce, nezletilé osobě mladší 13 let - dokument se vydává na žádost rodičů či opatrovníků.

K vydání žádosti OP potřebujeme dvě výrazné a stejné fotografie 35 × 45 mm zobrazující aktuální vzhled osoby bez pokrývky hlavy a bez brýlí s tmavými skličky tak, aby osoba byla natočena do levého poloprofilu s viditelným levým uchem, při zachování rovnoměrného osvětlení obličeje; kopii rodného listu - v případě osob, které neuzavřely manželství i zkrácenou kopii oddacího listu.²⁷

---

²⁶ Ministerstvo vnitra České republiky. Osobní doklady - Ministerstvo vnitra České republiky [online]. © 2010 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/osobni-doklady-642319.aspx>.

²⁷ Informacje ogólne - Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych [online]. ©1998-2012 [cit. 2012-03-26]. Dostupné z: <http://www.msw.gov.pl/portal/pl/365/>.

3.1.3 Porovnání občanského průkazu v Polsku a Česku

Aby byl splněn cíl práce, tj. problematika česko-polských překladů, tyto doklady si porovnáme. Pro porovnání občanských průkazů použijeme český doklad s platností od roku 2005 a polský občanský průkaz s platností od roku 2007. Tyto doklady jsou velmi často překládány za účelem uzavření manželství, policejního vyšetřování, svědectví u soudu, atd.

S překladem občanských průkazů by neměl překladatel mít problém. Dokumenty jsou si podobné až na pár malých drobností. Liší se vizuálně. Na polském dokumentu je v pravém horním rohu státní znak, dokument je růžový, pevnější, o velikosti platební karty. Na dokumentu na přední straně je uvedený název státu, název dokumentu, jméno, příjmení, datum narození, podpis, pohlaví, platnost od, číslo OP, rodné číslo, státní občanství, na druhé straně občanského průkazu uvádějí spolu s trvalým pobytem místo narození, rodné číslo, platnost do a kód. Rozdíl najdeme v informacích. Na polském občanském průkazu mimo jiné nalezneme výšku, barvu očí, a název úřadu, který dokument vydal. Rodné číslo se nachází na první straně, o rodinném stavu není zmínka. Český dokument zase nezmiňuje jména rodičů.

3.2 Oddací list

Dalším často překládaným dokumentem je oddací list. Tento dokument je matriční doklad, který potvrzuje uzavření manželství. Příslušnost matričního úřadu k vydání oddacího listu se stanovuje podle toho, ve které obci uzavřely fyzické osoby manželství.

3.2.1 Oddací list v České republice

Je vydáván matričním úřadem místě příslušném obci, ve které fyzické osoby manželství uzavřely. Jde-li o uzavření manželství státního občana České republiky v cizině, pak matriční doklad vydá Úřad městské části Brno-střed - Matrika, zvláštní matrika.

V ostatních případech o vydání oddacího listu požádáme příslušný matriční úřad osobně nebo písemně. Musíme rovněž předložit doklady dokazující naši totožnost, tedy občanský průkaz, rodný list nebo křestní list. Pokud žádost vyplňuje zplnomocněný

zástupce, musí předložit plnou moc. Vystavení prvopisu oddacího listu je bezplatné. Prvopis oddacího listu obdržíme na doručenkou do vlastních rukou, nebo si jej můžeme vyzvednout osobně na matričním úřadě po předložení průkazu totožnosti. Dojde-li ke ztrátě dokladu, požádáme o vydání jeho druhopisu, ovšem za ten zaplatíme správní poplatek ve výši 100 Kč.²⁸

Oddací list je vydáván na formátu A4, nahoře uprostřed listu najdeme název státu, následuje číslo knihy matričního řadu, ve které je údaj zapsán, číslo svazku, ročník, strana a pořadové číslo, na dokumentu se uvádí také: den, měsíc, rok a místo uzavření manželství; jména, příjmení, popřípadě rodná příjmení, manželů a jejich rodná čísla; den, měsíc, rok místo narození manželů; osobní stav manželů; jména, příjmení, popřípadě rodná příjmení, rodičů manželů; dohodu manželů o příjmení a dohodu o příjmení jejich společných dětí, jestliže si manželé ponechali dosavadní příjmení, a to v mužském a ženském tvaru; datum, jméno, příjmení a podpis matrikáře, označení matričního úřadu a otisk razítka matričního úřadu, který doklad vydává.²⁹

3.2.2 Oddací list v Polsku

Také v Polsku oddací list (akt małżeństwa) vydá příslušný matriční úřad. Oddací list je vyhotoven ve dvojitým provedení, ve zkrácené formě a úplné formě. Zkrácenou formu obdrží žadatel, úplné znění je uloženo na patřičném matričním úřadě a nikdy se nevydává.

Zkrácená verze oddacího listu obsahuje údaje o osobách vstupujících do manželství: příjmení, jméno, rodné příjmení, datum narození, místo narození, datum a místo uzavření manželství, jméno muže, ženy a děti po uzavření manželství; údaje o rodičích osob vstupujících do manželství: rodné jméno a příjmení otce, rodné jméno a příjmení matky, anotace o trvání nebo ukončení manželství; údaje o samotném svatebním obřadu: datum a místo konání svatebního obřadu.

---

²⁸ Vydávání matričních dokladů - rodný, oddací a úmrtní list - Ministerstvo vnitra České republiky. Úvodní strana - Ministerstvo vnitra České republiky [online]. © 2010 [cit. 2012-03-26]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/vydavani-matricnich-dokladu-rodny-oddaci-a-umrtni-list.aspx>.

²⁹ Statnisprava.cz - Vydává oddací listy. Státní správa - www.statnisprava.cz [online]. © 2000 - 2012 [cit. 2012-03-26]. Dostupné z: <http://www.statnisprava.cz/rstsp/agendy.nsf/i/01012>.

Kompletní verze oddacího listu má dvě strany.

Na první straně se nachází název příslušného matričního úřadu, který oddací list vystavil a číslo oddacího listu, údaje o osobách vstupujících do manželství: příjemní, jméno, rodné příjmení, rodinný stav, datum narození, místo narození, adresa bydliště; údaje o místě a datu uzavření manželství: datum, místo; údaje o rodičích: rodné jméno a příjmení otce, rodné jméno a příjmení matky.

Na druhé straně oddacího listu najdeme příjmení manželů po uzavření manželství: příjmení muže, ženy a dětí po uzavření manželství; svědkové: jména a příjmení svědků obřadu; poznámky; další odkazy; údaje o samotném svatebním obřadu a datum a místo konání svatebního obřadu.³⁰

3.2.3 Porovnání oddacího listu v Česku a Polsku

S překladem oddacího listu jak českého do polštiny, tak polského do češtiny by neměl být problém jak pro překladatele, tak i pro laika. Většinou se jedná o překlad osobních údajů.

---

³⁰ Jak uzyskać odpis aktu małżeństwa? - Zawarcie małżeństwa - Małżeństwo - Wieszjak.pl. Majątek - Małżeństwo - prawa i obowiązki małżonków, zawarcie małżeństwa, sprawy majątkowe, konkordat - Wieszjak.pl [online]. © 2012 [cit. 2012-03-26]. Dostupné z: <http://malzenstwo.wieszjak.pl/zawarcie-malzenstwa/283463,Jak-uzyskac-odpis-aktu-malzenstwa.html>.

3.3 Rodný list

Rodný list je dokumentem o narození dítěte a jeho zaevidování na příslušném matričním úřadě.

3.3.1 Rodný list v České republice

Dokument vydá matriční úřad, v jehož správním obvodu se dítě narodilo, a to na základě hlášení nemocnice po narození dítěte. Následně matriční úřad po přidělení rodného čísla Ministerstvem vnitra ČR provede zápis do knihy narození a vystaví rodný list.

Rodný list formátu A4 obsahuje tyto údaje: název státu, místo knihy matričního úřadu, okres, číslo svazku, ročník, stranu a pořadové číslo. Pak následují tyto osobní údaje: jméno, popřípadě jména, a příjmení dítěte, den, měsíc a rok narození, rodné číslo, místo narození a pohlaví dítěte; jména, příjmení, popřípadě rodná příjmení, datum a místo narození a rodná čísla rodičů dítěte; v případě nezrušitelného osvojení osvojitele či osvojitelů; datum, jméno, příjmení a podpis matrikáře, označení matričního úřadu a otisk razítka matričního úřadu, který doklad vydává.³¹

Rodný list se vyzvedává na matričním úřadě, k tomu je zapotřebí občanský průkaz obou rodičů, oddací list, pokud se dítě narodilo v manželství, pokud jsou to cizinci, předloží průkazy k povolení pobytu. V případě, že došlo k uzavření manželství v cizině, musí být předložen oddací list vydaný Úřadem městské části Brno-střed - Matrika. Dále je zapotřebí předložit souhlasné prohlášení o jménu a příjmení narozeného dítěte.

Složitější situace nastane, pokud u narozeného dítěte otec není znám, nebo pokud se dítě narodí mimo manželství a taktéž pokud k narození rodičů došlo v cizině. Vystavení prvopisu matričního dokladu pro novorozence nepodléhá správnímu poplatku.³²

---

³¹ Statnisprava.cz - Vydává rodné listy. Státní správa - www.statnisprava.cz [online]. © 2000 - 2012 [cit. 2012-03-26]. Dostupné z: <http://www.statnisprava.cz/rstsp/agendy.nsf/i/01010>.

³² Vydávání matričních dokladů - rodný, oddací a úmrtní list - Ministerstvo vnitra České republiky. Úvodní strana - Ministerstvo vnitra České republiky [online]. © 2010 [cit. 2012-03-26]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/vydavani-matricnich-dokladu-rodny-oddaci-a-umrtni-list.aspx>.

3.3.2 Rodný list v Polsku

V Polské republice vydávání rodného listu funguje na podobném principu jako u nás. Narození dítěte je potřeba nahlásit do 14 dnů na příslušném matričním úřadě, v jehož správním obvodu se dítě narodilo. Pokud nastane situace, že se dítě narodilo na polské lodi nebo v letadle, je třeba narození ohlásit na matrice města Varšava-střed.

Narození dítěte je povinen nahlásit otec dítěte, matka, jiná osoba přítomná u porodu, lékař nebo porodní asistentka. Pokud se dítě narodí v ústavu, pak je povinen tuto událost nahlásit tento ústav.

K vystavení rodného listu (akt urodzenia) je třeba předložit prohlášení o narození, které vydává lékař, porodní asistentka nebo zdravotnické zařízení. Dále pak je třeba doložit oddací list ve zkrácené formě. Každý z nás má svoje jméno, které mu rodiče vyberou při narození, ani tady nemůžeme zapomenout na tak důležitý akt a nahlásit jméno narozeného dítěte. Není přípustné, aby dítě mělo víc než dvě jména. Matriční úřad následně vydá rodný list ve zkrácené formě, ve třech vyhotoveních zdarma, každý následující výtisk je zpoplatněn částkou 5 PLN.

Zkrácená verze rodného listu obsahuje tato data: název státu, okres, místo matričního úřadu, dále následují osobní údaje: příjmení, jméno (jména), datum narození (číslici i slovy), místo narození, jméno a příjmení otce, jméno a příjmení (rodné) matky. Pak je uvedené místo a datum vystavení rodného listu podpis úředníka a razítko.

Rodný list v plném znění obsahuje tyto údaje: na první straně je: název státu, okres, místo matričního úřadu č./rok, bydliště, datum vystavení, osobní data narozeného dítěte: příjmení, jméno, pohlaví, datum narození (slovy i číslici), místo narození a také osobní údaje rodičů: příjmení otce a matky, jméno otce a matky, rodné příjmení otce a matky, povolání, datum a rok narození, místo narození, místo bydliště v době narození dítěte.

Na druhé straně jsou: údaje o osobě (zařízení), která nahlásila narození dítěte: příjmení a jméno (název ústavu) a místo bydliště (adresa ústavu), další údaje: následuje podpis osoby, která nahlásila narození a podpis vedoucího matričního úřadu.³³

3.3.3 Porovnání rodného listu v Česku a Polsku

Porovnáme-li údaje našeho a polského listu ve zkrácené formě, tak se prakticky nijak neodlišují, obsahují pouze základní osobní údaje. Polský rodný list v plném znění nás kromě osobních dat informuje i o povolání rodičů narozeného dítěte.

3.4 Řidičský průkaz

Řidičské oprávnění je dokladem o způsobilosti řídit motorové vozidlo. Získat ho můžeme, jestliže žadatel splní zákonem stanovené podmínky, jako je dovršení určitého věku, dobrý zdravotní stav, trvalý pobyt na území daného státu nebo přechodný pobyt v trvání nejméně 185 dnů, a také odborná způsobilost k řízení motorového vozidla. To znamená, že uchazeč o ŘP musí absolvovat školení v některé autoškole a úspěšně složit písemnou a praktickou závěrečnou zkoušku. Jelikož neustále přibývá motorových vozidel na našich silnicích, a je třeba se vypořádat obtížněji se silničním provozem, tak i zkoušky jsou poněkud náročnější oproti dřívějšímu. Jednou ze základních podmínek je také skutečnost, že žadatel nesmí být ve výkonu sankce nebo trestu zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorového vozidla. Žadatel o řidičské oprávnění musí také úspěšně složit zkoušku, která má celkem tři části a to teoretickou část týkající se provozu na pozemních komunikacích, dále pak teoretické znalosti technického směru a praktickou část tzn. řízení motorového vozidla v denním provozu. Řidičský průkaz (dále jen ŘP) získáme na úřadu obce s rozšířenou působností příslušného podle místa trvalého bydliště uchazeče.³⁴

---

³³ Akt urodzenia - Rejestracja stanu cywilnego - Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych [online]. ©1998-2012 [cit. 2012-03-26]. Dostupné z: <http://www.msw.gov.pl/portal.php?serwis=pl&dzial=73&id=35&search=38688>.

³⁴ Řidičského oprávnění. Podmínky pro získání řidičského oprávnění - ridicske-prukazy.info [online]. [2007 - 2012] [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: <http://ridicske-prukazy.info/podminky-pro-ziskani-ridicskeho-opravneni.html>.

3.4.1 Skupiny a podskupiny řidičského oprávnění

„Skupina A – Motocykly:

- **podskupina Am (od 15 let)** - motocykl do konstrukční rychlosti 45km/h nebo obsahu 50 ccm
- **podskupina A1 (od 16 let)** - motocykl do obsahu 125 ccm nebo do výkonu 11kW
- **podskupina Ao** - motocykl do výkonu 25kW nebo do poměru 0,16 kW/kg
- **skupina A (od 21 let)**- motocykl o výkonu větším než 25kW nebo o poměru větším než 0,16 W/kg

Skupina B – osobní vozidla:

- **podskupina B1 (od 17 let)** - opravňuje k řízení motorových tříkolových a čtyřkolových vozidel, jejichž maximální konstrukční rychlost nepřevyšuje 45 km/h nebo jsou poháněna spalovacím motorem o objemu válců nepřevyšujícím 50 cm³ nebo jsou poháněna jakýmkoli jiným zařízením srovnatelného výkonu. Pohotovostní hmotnost těchto vozidel nesmí být vyšší než 550 kg; do pohotovostní hmotnosti vozidla elektricky poháněného, se nezapočítává hmotnost akumulátorů
- **skupina B** - vozidlo do hmotnosti 3500kg s maximálně 8 místy k sezení bez místa řidiče
- **podskupina B+E** - Skupina B + přívěs brzděný o hmotnosti větší než 750kg, avšak souprava nesmí překročit maximální přípustnou hmotnost 3500kg

Skupina C – Nákladní vozidla:

- **podskupina C1** - Řidičské oprávnění podskupiny C1 opravňuje k řízení motorových vozidel, s výjimkou vozidel skupiny D1 a D, jejichž maximální přípustná hmotnost převyšuje 3 500 kg, avšak nepřevyšuje 7 500 kg
- **skupina C** - Řidičské oprávnění skupiny C opravňuje k řízení motorových vozidel, s výjimkou vozidel skupiny D1 a D, jejichž maximální přípustná hmotnost převyšuje 3 500 kg
- **podskupina C1+E** - Skupina C + přívěs brzděný o hmotnosti větší než 750kg, ale souprava nesmí překročit maximální přípustnou hmotnost 12000kg

- **podskupina C+E** - Skupina C + přívěs brzděný o hmotnosti větší než 750kg

Skupina D – Autobusy (od 21 let)

- **skupina D1** - Řidičské oprávnění skupiny D opravňuje k řízení motorových vozidel určených pro přepravu osob do 16 míst k sezení, kromě místa řidiče
- **skupina D** - Řidičské oprávnění podskupiny D1 opravňuje k řízení motorových vozidel určených pro přepravu osob s více než 8 místy k sezení, kromě místa řidiče, avšak ne s více než 16 místy k sezení, kromě místa řidiče
- **skupina D1+E** - Skupina D1 + přívěs brzděný o hmotnosti větší než 750kg, ale souprava nesmí překročit maximální přípustnou hmotnost 12000kg
- **skupina D+E** - Skupina D + přívěs brzděný o hmotnosti větší než 750kg

Skupina T – Traktory a pracovní stroje (od 17 let)

- **skupina T** - Řidičské oprávnění skupiny T opravňuje k řízení traktoru a samojízdného pracovního stroje, k motorovému vozidlu smí být připojeno přípojné vozidlo.³⁵

3.4.2 Jak získat řidičský průkaz

Jak už bylo zmíněno, pro vydání ŘP je nutné splnit zákonem stanovené podmínky a úspěšně složit zkoušku z odborné způsobilosti. Každý žadatel o vydání ŘP musí vyplnit žádost (formulář) o vystavení ŘP viz příloha č. 4. Formulář si lze vyzvednout na kterémkoli pracovišti evidence řidičů obecních úřadů s rozšířenou působností. Řádně vyplněnou žádost společně s ostatními náležitostmi (fotografie a občanský průkaz popř. cestovní pas) musí žadatel popř. jeho zmocněnec (osoba, která má udělenou plnou moc se všemi náležitostmi a splňuje další zákonem stanovené podmínky), podat na příslušném pracovišti obecního úřadu s rozšířenou působností. Maximální lhůta pro vystavení ŘP je 20 dnů od podání žádosti. Samotné vydání ŘP je zpoplatněno částkou 50 Kč.³⁶

---

³⁵ Www.e-autoskola.cz. [online]. [cit. 2012-02-16]. Dostupné z: <http://www.e-autoskola.cz/ridicky-prukaz/>.

³⁶ Vydání řidičského průkazu. Ministerstvo dopravy - domovská stránka [online]. 1. 2. 2008 [cit. 2012-03-26]. Dostupné z: viz bibliografie.

„Postup při vyřízení této žádosti je stanoven Zákonem č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou č. 31/2001 Sb., o řidičských průkazech a o registru řidičů, ve znění pozdějších předpisů.“³⁷

3.4.3 Řidičský průkaz České republiky

ŘP v ČR je plastová karta o velikosti 54x86 mm. Podkladem je růžovo-modro-bílá kombinace s nápisem: ŘIDIČSKÝ PRŮKAZ ČESKÁ REPUBLIKA. Nechybí logo Evropské unie a znak CZ. ŘP obsahuje také vypsané údaje: jméno, příjmení, datum narození, místo narození, datum vydání průkazu, datum platnosti, digitalizovaná fotografie a podpis nebo otisk prstu, vydávající úřad, rodné číslo, série a číslo ŘP, obec pobytu. Na druhé straně karty najdeme udělené skupiny nebo podskupiny ŘP, datum udělení ŘP, datum platnosti ŘP, harmonizační kódy, omezení ŘP a jiné záznamy. ŘP platí v rámci Evropské unie a také v jiných zemích díky „Úmluvě o silničním provozu“. ŘP se vydávají na dobu 10 let, a to z důvodu čitelnosti karty a její životnosti.

3.4.4 Řidičský průkaz v Polsku

V Polsku nás taktéž ŘP opravňuje k řízení motorových vozidel. Chceme-li se stát držiteli řidičského průkazu, musíme, stejně jako u nás, složit teoretickou a praktickou zkoušku. Písemnou žádost o vydání ŘP si podáme na okresním úřadě. Samotnému získání ŘP předchází pozitivní lékařská zpráva, zpráva psychologa a úspěšné absolvování závěrečné zkoušky.

U českého ŘP uvádíme skupiny a podskupiny řidičského oprávnění a u polského ŘP uvádíme věkové kategorie, v kolika letech jde získat řidičské oprávnění pro jednotlivé skupiny.

---

³⁷ Zákony ČR onLine - úplná znění zákonů, přehled právních předpisů platných v ČR a zákon zdarma. [online]. © 2004 - 2011 [cit. 2012-03-26]. Dostupné z: <http://www.zakonycr.cz/seznamy/361-2000-sb-zakon-o-provozu-na-pozemnich-komunikacich-a-o-zmenach-nekterych-zakonu.html>.

Věková kategorie:

16 let – pro kategorii A1, B1, T

18 let – pro kategorii A nebo B

18 let – kategorii B+E, C, C+E, C1 nebo C1+E

21 let – pro kategorii D, D+E, D1 nebo D1+E

Řidičské oprávnění skupiny A1, B1 nebo T může získat i osoba mladší 18 let, ovšem se souhlasem rodičů.³⁸

3.4.5 Ztráta či odcizení ŘP

Držitel ŘP je při jeho odcizení nebo ztrátě povinen hlásit tuto skutečnost na příslušném obecním úřadě s rozšířenou působností, následně pak obdrží potvrzení o ztrátě s platností 30 dnů. V této lhůtě by pak mělo ze strany držitele ŘP dojít k opakované žádosti o jeho vystavení. Toto opětovné vystavení řidičského průkazu je zpoplatněno částkou 50 Kč. V případě změny v údajích uvedených na ŘP musí jeho držitel hlásit do pěti pracovních dnů, ode dne, kdy změna nastala. Po oznámení o změně údajů si žadatel podá žádost o nový ŘP. Lhůtu o vydání řidičského průkazu si lze zkrátit za poplatek 500 Kč do pěti dnů. Jestliže držitel v těchto dvou uvedených případech nedodrží zákonem stanovený postup, může být sankcionován. Podmínky vydání ŘP jsou v Polsku stejné jako v České republice, žadatele ŘP v Polsku musí taktéž splnit dané podmínky a předložit určité doklady. V Polsku poplatek za ŘP činí 70 PLN.³⁹

3.4.6 Porovnání českého ŘP a polského ŘP

Polský řidičský průkaz obsahuje stejné údaje jako český řidičský průkaz. Překlad dokumentů není obtížný, většina údajů se shoduje s občanským průkazem, což je také dáno tím, že doklady OP a ŘP musí splňovat požadavky EU.

---

³⁸ Wieszjak.pl. Jak uzyskać prawo jazdy - Komunikacja - Gmina - Wieszjak.pl [online]. © 2012 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: <http://gmina.wieszjak.pl/komunikacja/98171,Jak-uzyskac-prawo-jazdy.html>.

³⁹ Ztráta, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu nebo mezinárodního řidičského průkazu. Ministerstvo dopravy - domovská stránka [online]. 1.2.2005 [cit. 2012-03-26]. Dostupné z: viz bibliografie.

3.5 Úmrtní list

Je matričním dokladem, který potvrzuje úmrtí člověka a uvádí údaje o zemřelé osobě.

3.5.1 Úmrtní list vydávaný v České republice

Tento matriční dokument, který vydává příslušný matriční úřad, do jehož správního obvodu spadá obec, ve které došlo k úmrtí fyzické osoby (dále jen FO). Jestliže FO, která je státním občanem ČR, zemře na území cizího státu, pak úmrtní list vydává Úřad městské části Brno-střed – Matrika. Lhůta pro vystavení úmrtního listu je 30 dnů a tento proces není zpoplatněn. Bezprostředně po vystavení úmrtního listu jej matriční úřad zašle na doručenkou do vlastních rukou příslušné oprávněné osobě, tato osoba musí při převzetí předložit platný občanský průkaz. Úmrtní list matriční úřad vydá přímým příbuzným nebo zplnomocněným osobám, popř. FO, která prokáže, že vydání úmrtního listu je rozhodující pro uplatnění práv. FO, která žádá o prvotní nebo druhotné vystavení úmrtního listu musí předložit doklad totožnosti tj. občanský průkaz, nebo veřejnou listinu, kterou prokáže úmrtí člena jeho rodiny. Jestliže žadatelem je zmocněnec, musí předložit ověřenou plnou moc. FO jako žadatel vystavení úmrtního listu se může setkat se zamítnutím jeho žádosti, které vydává příslušný matriční úřad. V tom případě má možnost uplatnění opravných prostředků tzn. odvolání, musí však takto učinit do 15 dnů ode dne písemného doručení zamítnutí žádosti.⁴⁰

Úmrtní list obsahuje den, měsíc, rok a místo úmrtí, jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě rodné příjmení, zemřelého, den, měsíc, rok a místo narození zemřelého, rodné číslo, osobní stav, pohlaví, místo trvalého pobytu zemřelého, jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě rodné příjmení, a rodné číslo žijícího manžela, partnera, datum, jméno, popřípadě jména, příjmení a podpis matrikáře, označení matričního úřadu a otisk razítka matričního úřadu, který doklad vydává.⁴¹

---

⁴⁰ Statnisprava.cz - European Business Enterprise, a.s. Vydávání matričních dokladů - rodný, oddací a úmrtní list - statnisprava.cz [online]. © 2000 - 2012 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: <http://www.statnisprava.cz/rstsp/agendy.nsf/i/01013>.

⁴¹ Statnisprava.cz - European Business Enterprise, a.s. Vydává úmrtní listy - statnisprava.cz [online]. © 2000 - 2012 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: <http://www.statnisprava.cz/rstsp/agendy.nsf/i/01013>.

3.5.2 Úmrtní list vydávaný v Polsku

V Polsku úmrtní list vystavuje lékař, který potvrdí úmrtí. Na základě tohoto potvrzení příslušný matriční úřad vystaví úmrtní list, který je důležitý pro pohřeb. List se vystavuje ve dvou vyhotoveních jako formulář A sloužící pro statistické údaje, formulář B sloužící pro pohřební účely. Údaje o příčině smrti nejsou v úmrtním listu důležité. Vystavení úmrtního listu je bez poplatku. V Polsku existují dva dokumenty úmrtního listu. Klasický úmrtní list je dvoustranný a obsahuje více údajů, druhý úmrtní list je ve zkrácené formě, je jednostránkový a neuvádějí se v něm informace o místě, době a datu nálezů ostatků a také obsahuje prostor pro důležité údaje a poznámky.

Polský úmrtní list obsahuje adresu matričního úřadu, datum vystavení dokladu, okres, dále jsou to osobní údaje zemřelé osoby, jméno, příjmení, rodné příjmení, stav, datum narození zemřelého, místo narození zemřelého a údaj o posledním trvalém pobytu. Na úmrtním listu jsou také uvedené: datum úmrtí, doba úmrtí, místo úmrtí, místo nálezu ostatků, datum nálezu ostatků a doba nálezu ostatků. K dalším údajům na úmrtním listu patří jméno, příjmení, rodné příjmení pozůstalého, také údaje obou rodičů zemřelého, dokonce osobní údaje osoby, která nahlásila úmrtí. V další části úmrtního listu je možné uvést další důležité údaje a poznámky. Dále následuje podpis osoby, která nahlásila úmrtí a potvrzení matričního úřadu. V dokumentu je část vyhrazená pro další odkazy, po které následují razítka a podpisy. Začínající překladatel by neměl mít doposud problém s překladem osobních údajů, ale problém může nastat v překladu poslední části úmrtního listu, kde narazíme na větu: „*Poświadcza się zgodność powyższego odpisu z treścią aktu w księdze zgonów.*“ To je okamžik, kdy překladatel zřejmě nahlédne do slovníku a využije ho pro správný překlad věty. „*Stvrzuje se, že údaje uvedené v úmrtním listu se shodují s údaji v matriční knize úmrtí.*“⁴²

3.5.3 Porovnání úmrtního listu v Česku a Polsku

Srovnávající tento dokument v České a Polské republice, zjistíme, že vzhled úmrtních listů obou států se podobá. V horní části nalezneme názvy států, na polském

---

⁴² Karta zgonu. Poradnik pogrzebowy :: KARTA i AKT ZGONU [online]. © 2007-2008 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: http://uslugipogrzebowe.info/karta_i_akt_zgonu.html.

úmrtním listu je i symbol státu – bílý orel a na podkladu obou dokumentů jsou státní znaky. Polský dokument obsahuje více údajů a je přehlednější.

4. Organizace překladatelů a tlumočnicků

V této kapitole uvedeme přehled organizací, které sdružují profesionální překladatele a tlumočníky. Překladatelské služby mohou poskytovat překladatelské agentury, nebo jednotliví překladatelé, kteří se navzájem sdružují do profesních sdružení a organizací, což jim pomáhá koordinovat samotné překládání a umožňuje vzájemnou spolupráci. A však členství v žádné ze zmíněných organizací není povinné.⁴³

4.1 Jednota tlumočnicků a překladatelů

Jednota tlumočnicků a překladatelů (dále jen JTP) byla založena v roce 1990 a je nezávislou organizací, která sdružuje profesionální tlumočníky a překladatele. Tato organizace chrání především pracovně právní a sociální zájmy svých členů. Přispívá a napomáhá také k jejich propagaci na trhu práce a informuje je o pracovních příležitostech. JTP značnou měrou přispívá i k dalšímu vzdělávání jejích členů a tak zvyšuje prestiž profese a zvyšuje kvalitu překladů a tlumočení. V současné době JTP registruje přes 600 profesionálních překladatelů, pedagogů translologie, tlumočnicků v České republice, na Slovensku a v dalších zemích. Výhodou členství v JTP je uveřejnění v oficiálním seznamu tlumočnicků a překladatelů, který se pravidelně aktualizuje a je všem přístupný.⁴⁴

4.2 Asociace konferenčních tlumočnicků

Asociace konferenčních tlumočnicků (dále jen ASKOT) existuje od roku 1990. Pod svou záštitou sdružuje konferenční tlumočníky ČR. Zájemci o členství v této Asociaci absolvují náročné výběrové řízení, musí prokázat své bohaté zkušenosti v oboru a působení na mezinárodních konferencích a sympoziích. S konferenčními tlumočníky se můžeme

---

⁴³ Organizace překladatelů a tlumočnicků - Jazyky.Studium.Práce. Jazykové studium, vzdělávání a práce u nás i v zahraničí - Jazyky.Studium.Práce [online]. © 2005 - 2012 [cit. 2012-03-26]. Dostupné z: <http://www.jazyky.com/content/view/514/54/>.

⁴⁴ JTP :: Kdo jsme. [Jednota tlumočnicků a překladatelů] [online]. 25. března 2012 [cit. 2012-03-26]. Dostupné z: http://www.jtpunion.org/spip/article.php?id_article=1.

nejčastěji setkat na zasedáních a jednáních Evropské unie. ASKOT je profesionální organizací jejíž členové se při výkonu své profese řídí i určitými etickými pravidly jako např. mlčenlivost, profesionalita, morální standard a svědomitost.⁴⁵

4.3 Obec překladatelů

Obec překladatelů (dále jen OPř) sdružuje osoby, které se zabývají překladem krásné literatury a kritiky. Organizace si zakládá na profesionalitě a prestiži překladů, OPř organizuje pro překladatele různé semináře a poradny týkající se jejich oboru.⁴⁶ Uděluje Cenu Josefa Jungmanna za nejlepší překladové dílo v oblasti prózy, poezie, dramatu nebo dokonce i nebeletristické literatury z oboru humanitních věd. Výherce může být pouze jeden a získá finanční odměnu v hodnotě 50.000 Kč. Je udělena i tzv. anticena, tou je „Skřípec“ Obce překladatelů, jenž se uděluje překladatelům, kteří nebyli dané dílo schopni správně přeložit. S ohledem na toto nelichotivé ocenění jsou vytvořeny dvě kategorie. První je Skřípec za umělecký překlad a druhý je „Skřípeček“ za nebeletristický překlad. U obou platí, že překladatele si nevěděli rady a nadměrně užívali převzatých překladů, či neuměli přeložit estetické sdělení uměleckého textu atd. Překladatele na cenu může navrhnout kdokoli. Návrhy následně projednává porota, kterou zvolí obec překladatelů.^{47 48}

---

⁴⁵ [ASKOT - Asociace konferenčních tlumočnicků v České republice]. [ASKOT - Asociace konferenčních tlumočnicků v České republice] [online]. © 2012 [cit. 2012-03-26]. Dostupné z: <http://www.askot.cz/>.

⁴⁶ Obec překladatelů - Aktuální a obecné informace - Obecné informace. Obec překladatelů - Aktuální a obecné informace [online]. 20. 1. 2012 [cit. 2012-03-26]. Dostupné z: <http://www.obecprekladatelu.cz/cz/aktualni-a-obecne-informace/obecne-informace>.

⁴⁷ Aktuální a obecné informace. Obec překladatelů - Aktuální a obecné informace - Obecné informace [online]. [2012] [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: <http://www.obecprekladatelu.cz/cz/aktualni-a-obecne-informace/obecne-informace>.

⁴⁸ Ibid., - Ceny, stipendia, akce - Anticena Skřípec. Dostupné z: <http://www.obecprekladatelu.cz.mujnovyweb.uvirt10.active24.cz/cz/ceny--stipendia--akce/anticena-skripec>.

4.4 Komora soudních tlumočnicků

Další organizací je Komora soudních tlumočnicků České republiky, která sdružuje soudní tlumočnický „jmenované podle zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících“⁴⁹, ve znění pozdějších předpisů. Jako všechny podobné organizace zvyšuje kvalifikaci svých členů, obhájí profesní zájmy svých členů, pořádá besedy a školení pro soudní tlumočnický a v neposlední řadě připravuje návrhy právních předpisů a formuluje etické zásady činnosti soudních tlumočnicků.⁵⁰

4.5 Česká komora tlumočnicků znakového jazyka

Členy této komory jsou hlavně tlumočníci pro neslyšící, nedoslýchavé a ohluchlé osoby. Je to nezisková organizace. Členem se také může stát kdokoli, kdo se zajímá o problematiku neslyšících osob. Komora zajišťuje a zakládá si na profesionalitě a kvalitním tlumočení znakového jazyka. Taktéž organizuje pro tlumočnický kurzy a semináře, na kterých vzdělává své členy. S komorou spolupracují organizace jako: Jednota tlumočnicků a překladatelů, Asociace organizací neslyšících, nedoslýchavých a jejich přátel, Komora soudních tlumočnicků ČR, Jazykové centrum Ulita, Pevnost – České centrum znakového jazyka, o.s., Ústav českého jazyka a teorie komunikace Filozofické fakulty Karlovy univerzity v Praze. Komora některé své projekty realizuje i v zahraničí.⁵¹

52

4.6 Asociace českých překladatelských agentur

Právnícké osoby, které se zabývají překladatelskými a tlumočnickými službami, sdružuje Asociace českých překladatelských agentur. Je zároveň členem Evropské unie

---

⁴⁹ KST ČR - Komora soudních tlumočnicků České republiky, o.s. Úvod :: KST ČR - Komora soudních tlumočnicků České republiky, o.s. [online]. [2012] [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: <http://www.kster.cz/>.

⁵⁰ Ibid.

⁵¹ Úvod. Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, o.s. [online]. © 2010 - 2012 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: <http://www.cktjz.com/>.

⁵² O Komoře - Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, o.s. [online]. © 2010 - 2012 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: <http://www.cktjz.com/o-komore>.

asociací překladatelských společností ACTA a umožňuje výměnu zkušeností, zdokonaluje, podporuje všeobecné a technické znalosti svých členů, propaguje zásady etického jednání a obchodní praxe, shromažďuje data o překladatelských a tlumočnických službách.⁵³

---

⁵³ ČÁST I. ACTA.cz | Asociace českých překladatelských agentur [online]. © 2005 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: http://www.acta-cz.org/index.php?sec=AS_STAN.

5. Překlad a překladatel

Překlad a překladatel – co znamenají tyto pojmy? Pojďme ještě dál a položme si otázku, co znamená kvalitní překlad a dobrý překladatel? Postačí ke kvalitnímu převedení textu do jiného jazyka jen jeho dobrá znalost? Jakou roli v překládání hraje tvořivost překladatele, jeho osobnost, jeho fantazie? Je překladatel jen pasivním „kopírovacím“ médiem slov a myšlenek autora textu nebo má svobodu nakládat si s dílem podle vlastního uvážení a rozmaru? Do jaké míry překlad může být či je ovlivněn společenskými, psychologickými či jazykovými tendencemi, vlivy ostatních překladatelů?

Všechny výše uvedené otázky určitě přijdou na mysl každému, kdo se nějakým způsobem začne překládáním zabývat. Na většinu těchto otázek by se mělo nahlížet také především s ohledem na to, zda se jedná o překlad umělecký nebo tzv. „komerční“ (tímto pojmem jsem si dovolila označit všechny překlady, které nepatří do kategorie uměleckých textů). Pokusme se však nejdřív odpovědět na otázku, čím vlastně překlad je.⁵⁴

5.1 Definice překladu

Asi nejvšeobecnější definicí překladu by bylo tvrzení, že je to vytvoření ekvivalentu textu originálu v daném jazyce. Ovšem v případě uměleckého textu se nejedná pouze o vytvoření ekvivalentu, ale o jakousi „imitaci“ uměleckého díla, přičemž samotný překlad je zde také uměleckým „produktem“, jelikož do textu vnáší svá vlastní jazyková „pravidla“, do značné míry autorovo „umělecké a psychologické já“, jeho pohled na svět a jeho mentalitu. Překládání uměleckých textů je tvůrčí činností, stejně tak jako každá jiná umělecká činnost. I když v profesních kruzích není pochyb o tom, že tomu tak je, v laickém prostředí se neustále setkáváme s názorem, že práce překladatelů je něco podružného. Musíme si zde uvědomit, že překladatel má do značné míry (na rozdíl od autora) svázané ruce. Musí se totiž podřídit autorovi. Tvůrce díla vlastně vytváří nějaký obraz a během svého tvůrčího procesu může využít veškeré, k tomu dostupné, prostředky. Překladatel má však k dispozici už konkrétní „realitu“ uzavřenou v textu. Samozřejmě, že samotný text to není jen obsah – tzn. není jenom tím, co bylo sděleno, ale je to také forma

---

⁵⁴ Informace, které jsou uvedeny v této kapitole, poskytla profesionální překladatelka.

– tzn. jakým způsobem to bylo sděleno. Tyto dva prvky by měly tvořit nedělitelný celek, který by se měl odrazit v samotném díle překladatele.

Pokud se jedná o překládání uměleckých děl, je žádoucí, aby v překladu zavládl „duch“ autora originálu. Verze díla v jiném jazyce by měla na svých čtenářích udělat stejný dojem a docílit stejného emocionálního náboje, jako tomu bylo u originálu. U uměleckých děl se často stává, že jsou z nějakého důvodu nejasná a nečitelná, alegorická a metaforická. Překladatel tudíž musí dobře pochopit a odkrýt autorovy myšlenky a svým způsobem je tak trochu i interpretovat. Překladatel uměleckého textu, který sám nejdnou narazí na nějaké nejasnosti v textu, musí do určité míry také „objasňovat“ některé stránky originálu, musí je podat čtenáři tak, jak on sám jim rozumí. Navíc každý překladatel do překladu, ať chce nebo ne, vnáší svou osobnost, své porozumění, svůj styl. Řekněme, že v uměleckém překladu snad největší dovedností je skloubení překladatelova vnímání a co nejloajálnějšího přístupu k originálu.

Co se týče kompetencí překladatele, je samozřejmostí, že musí znát nejenom excelentně jazyk originálu, ale především bravurně ovládat jazyk, do kterého překládá. Neméně důležitá je znalost „kontextu“, v němž dílo vznikalo. Ať už se jedná o překlady uměleckého či komerčního rázu, pod slovem kontext máme na mysli zejména dobu, kdy dílo vznikalo, což zahrnuje záležitosti jako společenský, kulturní, filozofický a politický charakter dané doby a v neposlední řadě také lexiku a způsob jazykového projevu, příslušného pro dané období. Od překladatele uměleckých textů se navíc ještě očekává znalost autorovy biografie, jeho názorů a díla. Ovšem u uměleckých překladů nestačí být jen dobrým filologem a znalcem historického či jiného kontextu díla, ale třeba mít představivost básníka, prozaika nebo dramatika.

Texty neuměleckého charakteru od překladatele taktéž vyžadují stejnou znalost jazyků i kontextu, avšak kontextem se zde míní již konkrétní znalosti z oboru, kterého se text týká. Překladatel musí ovládat nejen jednotlivé termíny, ale vědět, co přesně znamenají a v jakých kontextech se mohou či nesmějí používat. Dá se zkráceně říci, že překladatel tzv. „komerčních“ textů se musí (dle druhu překládaného textu) stát alespoň

po tu dobu, kterou překládá například účetním, právníkem, politikem nebo také lékařem či běžným úředníkem.⁵⁵

5.2 Jak se stát co nejlepším překladatelem

V dnešní době nestačí mít vystudovanou pouze jazykovou školu. Překladatel by měl mít vysokoškolský diplom se zaměřením na překladatelství, k tomu rozsáhlé vědomosti a přehled z různých oborů. Po vystudování jedné vysoké školy se doporučuje vystudovat další školu se zaměřením, s odbornou specializací, abychom byli v jazykových i odborných znalostech nejlepší.

K profesi překladatele se dopravujeme více způsoby. Nejdříve vystudujeme vysokou školou se specializací například: marketing a přitom se věnujeme jazyku. Dle úsudku je toto nejlepší cesta k tomu, abychom se stali co nejlepším překladatelem. Samozřejmostí je, že překladatel umí pracovat na počítači a používat překladové softwary. Agenturám jde většinou o praxi, kterou mnozí začínající překladatelé nemají, v takových situacích se doporučuje porozhlédnout se po méně náročnějších agenturách nebo přijmout nabídky za menší finanční ohodnocení a svými znalostmi se prosadit ve světě překladatelů.

Přece jen nároky, které se kladou na překladatele, co se týče znalostí v daném oboru, jsou velmi vysoké, a tudíž mnozí překladatelé nejsou schopni zvládnout tak velký objem dat a znalostí, z čehož často pramení mnoho chyb.

5.3 Chyby v překladu

Jedním zdrojem chyb v překladech, zejména v překladech z jazyků, které jsou si podobné, je fonetická příbuznost slov, která však mají v obou jazycích odlišné významy.

---

⁵⁵ Obecné informace k tomuto tématu byly získány z knihy: LEVÝ, J., *Umění překladau*. Praha, 1996. Taktéž potřebné podklady k této konkrétní části práce byly získány z knihy: KNITTLOVÁ, D., *Překlad a překládání*. Olomouc, 2010.

Zde uvádíme několik příkladů z polského jazyka:

Doba – doba v polštině neznamená nějaký nekonkrétní časový úsek, nýbrž přesně 24 hodin.

Obyvatel - obywatel v polském jazyce je to pouze oslovení „občana“, nemůžeme jej již však použít v kontextu „obyvatel města“ nebo „město má tolik a tolik obyvatel“ – v takových případech se používá slovo „mieszkaniec“.

Do skupiny slov, jež jsou si foneticky blízká nebo identická, patří slova, jejichž význam v obou jazycích je naprosto odlišný, např.:

Bezcenny x bezcenny v polštině znamená něco, co má nevyčíslitelnou hodnotu.

Podobat se x podobać się v polštině znamená „líbit se“.

Odporný x odporny v polštině znamená „odolný“ vůči něčemu.

Sklep x sklep má v polštině prostý význam „obchod“.

Statek x statek znamená v polštině „lod“.

Nápad x napad znamená „přepadení“.

Chyba x chyba v polštině znamená „možná“.

Stopy x stopy znamenají v podstatě pouze „chodidla“.

Ostatní x ostatni znamená „poslední“.

Plyn x plyn: „tekutina“, pokuta x pokuta: „pokání“.

Cudny x cudny: „skvělý“, poprawa x poprawa: „zlepšení“, uroda x uroda: „krása“.

Skutečný x skuteczny: „účinný“, panna x panna: „dívka“.

Obecně x obecnie: „nyní“, příprava x przyprawa: „koření“.

Těžkosti, se kterými se překladatelé stýkají v každodenní praxi, a které se často projeví jako chyby, jsou slova, kterým v jazyce překladu neodpovídá žádný designát, např.:

V České republice mají společnosti s ručením omezeným statutární orgán v podobě jednatele nebo více jednatelů, avšak v Polsku vedení společnosti tvoří tzv. „zarząd“, čili „správa“, což je statutární orgán, ve kterém figuruje jeho „prezes“ (předseda) a „członek/członkowie (člen/členové). Zdá se, že nejlepším řešením bude v této situaci překládat z češtiny „jednatele“ jako „członek zarządu“, a v opačném směru -

z polského jazyka „członka zarządu” jako „jednatele“, abychom nikoho neurazili a zároveň zachovali smysl obsahu. Překladaelé často v tomto chybují a překládají „zarząd”, jako „představenstvo“, jak však víme, tento termín je vyhrazen pouze pro akciové společnosti, nikoliv pro společnosti s.r.o.

Častými chybami u překladatelů jsou rovněž doslovné překlady nebo užití špatného ekvivalentu. Při překladu dokumentů musí být překladatel velmi dobře seznámen s názvy dokumentů, jak v Polsku, tak v České republice. Pokud bychom použili doslovný překlad, tato slovní spojení nedávají smysl. Toto si ukážeme na některých příkladech.

Jako první uvedeme překlad občanského průkazu. Doslovný překlad by zněl dowód obywatelski/legitymacja obywatelska, takový překlad jsme odvodili, že občan je „obywatel“ a průkaz je „dowód“ nebo „legitymacja“. Rodilý mluvčí by nám zřejmě porozuměl, ale není to správně. Toto slovní spojení nebudeme překládat doslovně, ale použijeme název toho dokumentu, který se používá v Polsku, tedy „dowód osobisty“, což je v opačném směru „osobní průkaz/doklad“. Takto budeme postupovat i v dalších překladech.

Rodný list by zněl „karta urodzenia“ ale originální název zní: „akt urodzenia“.

Pesel je zkratka od „Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności”, což v doslovném překladu by znělo jako „Všeobecný elektronický systém evidence obyvatelstva“. Správný překlad pro Pesel je „rodné číslo“, které by někdo mohl omylem přeložit jako „numer rodowy“.

Identifikační číslo, tedy IČ firmy doslovně přeložíme jako „Numer Identyfikacyjny“, ale v Polsku se pro identifikaci firmy používá číslo s označením REGON – „Rejestr Gospodarki Narodowej“.

Daňové identifikační číslo – DIČ bychom přeložili jako „Podatkowy numer identyfikacyjny“, ale polský název pro DIČ je NIP – „Numer Identyfikacji Podatkowej“.

Zákon určitě nebude „prawo“, ale správně bude „ustawa“.

„Akt“ můžeme přeložit jako listinu, např. „Akt założycielski“ – „Zakladatelská listina“.

Okresní státní zastupitelství nebude „Powiatowa zastępczość państwowa“, ale „Prokuratura powiatowa“.

Chyby, které se týkají nesprávného použití slova:

Místo „plodná spolupráce“ se ponechává polské „ovocná“ spolupráce (owocna współpraca).

V polském jazyce můžeme „świadectwo“ použít i jako diplom, akt, certifikát.

V českém jazyce dochází k chybě, když certifikát přeložíme jako „vysvědčení“.

Chyba týkající se pořadí slov ve větě a použití velkých písmen:

Správně je v polštině Republika Czeska nikoli Czeska republika.⁵⁶

Lidský faktor, jako například únava, nedostatečná koncentrace překladatele nebo jeho zanedbání, (spočívající v tom, že po sobě text nekontroluje nebo nenechá zkontrolovat počítačovým programem) mohou taktéž často způsobovat chyby, které se projeví jako opakování stejných slov ve větě nebo dokonce slov jdoucích po sobě, překlady, nedokončená slova, chybějící interpunkční znaménka nebo jakýkoli druh chyb popsaných výše.

Pokud bychom měli potřebnou praxi v překládání, určitě bychom dokázali vyčíslit větší množství konkrétních druhů a příkladů překladatelských chyb a taktéž více do hloubky uchopit problematiku překládání a všeho, co je s ním spojené. Se svými zatím malými zkušenostmi jsme se alespoň snažili nastínit to, co sami vnímáme jako důležité či zajímavé.

5.4 Překlady v příhraniční oblasti

V této kapitole si uvedeme nejčastěji překládané dokumenty pro fyzické a právnické osoby a také pro státní instituce v příhraniční česko-polské oblasti. Ve všech případech se jedná o překlady klasické nebo se soudním ověřením, vždy podle toho, za jakým účelem byl překlad vyhotoven, zda se jedná pouze o informativní charakter, nebo soudní ověření vyžaduje zákon.

---

⁵⁶ Některé výše zmíněné příklady pochází z knihy: LOTKO, E., *Zrádná slova v polštině a češtině*, Olomouc, 1987.

5.4.1 Překlady pro fyzické osoby

V naší oblasti žije nemalý počet obyvatel s polským občanstvím a tito lidé jsou v České republice zaměstnáváni. Pokud si takový člověk hledá práci nebo nastupuje do nové, je samozřejmostí pro něj mít přeložené potřebné dokumenty z polského jazyka do českého. K nejdůležitějším patří občanský průkaz, výuční list, vysvědčení o maturitní zkoušce a další osvědčení o kvalifikaci zaměstnance, pracovní smlouvy, smlouvy o pojištění. Dalšími dokumenty, které jsou často u nás překládány, jsou faktury, pokladní doklady, účty za zboží. Pokud si mladí lidé u nás vezmou hypotéku nebo půjčku z banky, je nutno prokazovat, k čemu jsou peníze použity. Mnoho lidí jezdí na nákupy pro vybavení svých bytů nebo domů právě do Polska a doklady, které předkládají bance, tedy faktury a různé účty za pořízené zboží, je nutno předložit včetně překladu z polského jazyka do češtiny. Často se stává, že dochází k prodeji nebo koupi např. automobilu, kdy prodávající je Polák a kupující je Čech. V tom případě dochází k překladu kupní smlouvy z jednoho jazyka do druhé, záleží na tom, v jakém jazyce je vystavena, v tomto případě, buď v polštině, nebo v češtině. Okrajově ještě můžeme uvést ještě několik dokumentů, a to např. propouštěcí zprávy z nemocnice, daňová přiznání fyzických osob, potvrzení sociálního zabezpečení.

5.4.2 Překlady pro právnické osoby

Překlady pro právnické osoby zahrnují mnoho dokladů a dokumentů, ale také běžných překladů, jako jsou například prezentace webových stránek, překlady prospektů či různých dopisů pro marketingové akce. Jedná se taktéž o překlady návodů k použití různého druhů zboží, certifikáty zboží a osvědčení, zprávy státních zkušeben a jiné. Z dokladů a dokumentů můžeme vybrat ty nejdůležitější, a jsou to výpisy z obchodního rejstříku, notářské zápisy, smlouvy o spolupráci, kupní smlouvy, zde také faktury, pojistné smlouvy. Pokud dojde ke spolupráci mezi českou a polskou firmou ve smyslu vytvoření pobočky, jsou také překládány pracovní smlouvy se zaměstnanci a další doklady s tímto související. Často se jedná o překlady různých dopisů a sdělení, pokud si například česká firma najme právnickou firmu v Polsku. Překládají se části zákonů platných v Polsku do češtiny nebo platných u nás do polštiny.

5.4.3 Překlady pro státní instituce

V této části zmíníme několik příkladů dokumentů, které se překládají pro státní instituce, jako jsou policie, celní správa, státní zastupitelství a soudy. I tyto instituce mezi sebou spolupracují a velmi často se obracejí na překladatele. Pro policii jsou překládány různé výpovědi, pokud například jsou Poláci účastníky nehody. Dále pak jsou samozřejmě překládány občanské průkazy, cestovní pasy a doklady související s prokázáním totožnosti. Dalším důvodem k překladům jsou žádosti o poskytnutí právní pomoci v trestních věcech mezi polskými a českými vyšetřovacími orgány. V soudních sporech se zejména jedná o rozhodnutí soudu, obžaloby, výzvy a předvolání. Zde můžeme uvést také lékařské posudky, propouštěcí zprávy, dále pak hodnocení zaměstnavatelů a různé další posudky.

6. Soudní překlad

Státní orgány, různé instituce, rovněž soudy a další orgány si vyžadují soudní překlad dokumentů a listin. Konkrétně soudní překlad se může týkat těchto dokumentů: rodného listu, oddacího listu, rozsudku, výpisu z trestního rejstříku, smlouvy, posudku a dalších. Překladatel, jmenován příslušným soudcem, který soudní překlad vyhotovuje, je zapotřebí předložit vždy originál listiny nebo notářský ověřenou kopii.

Úřední překlad, jak jinak můžeme nazvat soudní překlad, musí být stvrzen kulatým razítkem a doložkou. „Tlumočnická doložka je zpoplatněné prohlášení soudního tlumočnicka o souhlasu překladu s originálem, které je součástí překladu“.⁵⁷ Soudní překlad je s originální listinou svázán trikolorovou šňůrkou. Jde o úřední doklad, ne běžný překlad a proto překladatel musí svoji práci vykonat a překlad provést velmi svědomitě, také čas strávený nad překladem je delší. Samozřejmě od toho se také odvíjí výše ceny, která je podstatně vyšší než u běžného překladu. V ceně soudního překladu je rovněž zakalkulované pojištění, které má překladatel uzavřené pro případ profesní škody. Některé dokumenty jsou velmi obsáhlé, pro určitý orgán postačí překlad části tohoto dokumentů.⁵⁸

59

6.1 Kdo může provádět soudní překlad a jak se stát soudním překladatelem

Soudní překlad nemůže vyhotovit běžný překladatel, ale osoba určená soudem. Soudním překladatelem/tlumočnickem se stává osoba, která u soudu zažádá o přidělení statutu "soudního překladatele" a soud této osobě tento statut přidělí za určitých podmínek. A to jednak na základě zkušeností, kurzů a dovedností, o nichž se překladatel ve své žádosti podané u soudu zmíní, ale také na základě reálné poptávky v daném místě. Rozumí

---

⁵⁷ Tlumočnická doložka, tlumočnické služby. [Http://www.aback.cz](http://www.aback.cz) [online]. © 2008-2011 [cit. 2012-04-22]. Dostupné z: <http://www.aback.cz/faq/tlumocnicka-dolozka/>.

⁵⁸ Soudní překlady - ověřené přední překlady, překlady dokumentů s ověřením. [Http://www.soudni-preklady.cz](http://www.soudni-preklady.cz) [online]. © 2008 [cit. 2012-04-22]. Dostupné z: <http://www.soudni-preklady.cz>.

⁵⁹ Co je to soudní překlad?. [Http://generator.citace.com](http://generator.citace.com) [online]. © 2012 [cit. 2012-04-22]. Dostupné z: <http://www.prolingua.cz/index.php/peklady/1-co-je-to-soudni-preklad>.

se tím město či region, kde je větší poptávka po soudních tlumočnicích, města kde žije nebo působí více např. Poláků, bude poptávka po soudních překladech z polského jazyka vyšší.⁶⁰

„Pokud se FO [fyzická osoba] chce stát soudním překladatelem, musí splnit určité podmínky stanovené: Zákonem č. 36/1967 Sb. o znalcích a tlumočnicích.“⁶¹

„Tlumočnickem se může stát:

- český státní občan
- ten, kdo má nezbytné znalosti a zkušenosti z oboru (jazyka), v němž má jako znalec (tlumočnick) působit, také ten, kdo studoval speciální výuku pro znaleckou (tlumočnickou) činnost, jde-li o jmenování pro obor (jazyk), v němž je taková výuka zavedena
- má takové osobní vlastnosti, které dávají předpoklad pro to, že znaleckou (tlumočnickou) činnost může řádně vykonávat.

Soudním překladatelem se FO stává jmenováním. Předseda krajského soudu, který soudní překladatele jmenuje, má zcela volnou ruku při rozhodování o tom, koho jmenovat soudním překladatelem, samozřejmě za předpokladu, že se drží výše uvedených podmínek daných zákonem – ty ale nejsou nijak detailní. Skutečností je, že interpretace zákonných podmínek pro jmenování soudních překladatelů ze strany jednotlivých předsedů krajských soudů, se liší kraj od kraje. Není tedy vůbec výjimkou, že se adepti na soudního překladatele „stěhují“, resp. mění trvalé bydliště tak, aby se nacházeli v kraji s benevolentnějším přístupem ke jmenování soudních překladatelů, a teprve zde si podají žádost o jmenování.“⁶²

---

⁶⁰ Soudní překlady. Chcete se stát soudním překladatelem? [online]. © 2006–2007 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: <http://www.soudni-preklady.com/preklady-chcete-se-stat-soudnim-prekladatelem.html>.

⁶¹ Zákon o znalcích a tlumočnicích. Zákon o znalcích a tlumočnicích [online]. 2005-2012 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: <http://zakony-online.cz/?q124=&s124=Hledat+%C2%A7+%281-29%29>.

⁶² Soudní překlady. Chcete se stát soudním překladatelem? [online]. © 2006–2007 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: <http://www.soudni-preklady.com/preklady-chcete-se-stat-soudnim-prekladatelem.html>.

6.2 Soudní překladatel v Polsku

V níže uvedeném odstavci uvádíme podmínky, podle kterých se osoba v Polsku může stát soudním překladatelem. Oproti České republice je tam patrný rozdíl. V České republice uchazeč o soudního překladatele s patřičným vzděláním a vědomostmi - hlavně jazykovými - je jmenován příslušným krajským soudcem. V Polsku uchazeč musí dosáhnout určitého vzdělání a následně složit státní zkoušku, a teprve pak může vykonávat profesi soudního překladatele.

Soudním překladatelem se může stát osoba důvěryhodná, jejím úkolem je příprava a certifikace překladů z cizího jazyka do polštiny, z polštiny do cizího jazyka. Provádí kontrolu a certifikaci dokumentů přeložených jinou osobou, připravuje ověření kopií dokumentů v cizím jazyce, kontroluje a certifikuje kopie dokladů vystavených v cizím jazyce jinou osobou. Další důležitou funkcí soudního překladatele jsou tlumočení.

Profese soudního překladatele je upravena zákonem, v souladu s tímto zákonem se soudním překladatelem může stát fyzická osoba, státní příslušník Polska nebo členského státu Evropské unie, nebo občan členského státu Evropské dohody o volném obchodu. Tato osoba musí umět polský jazyk, je plně způsobilá k právním úkonům a má čistý trestní rejstřík, musí také předložit doklad o absolvování magisterského studia na filozofické fakultě v oboru překladatelství, nebo doktorského studia se zaměřením na překladatelství. V poslední řadě musí kandidát na soudního překladatele úspěšně složit povinnou zkoušku z překladatelství, a to z polského jazyka do cizího a naopak.

Zákon nedovoluje žádné výjimky. To platí i pro ty, kteří získali statut soudního překladatele v jiných zemích.

Uchazeč může nejdříve složit zkoušku z překladatelství, a následně ukončit patřičné požadované vzdělání. Je třeba si ale uvědomit, že právo vykonávat soudní překlady může člověk získat až po předložení veškerých potřebných dokladů a po zapsání do seznamu soudních překladatelů.

Uchazeč o zkoušku z překladatelství si musí podat písemnou žádost na Ministerstvo spravedlnosti.

Následně předseda komise oznámí uchazeči termín a místo konání zkoušky, nejpozději 21 dnů před termínem zkoušky.

Způsob provádění zkoušky nařizuje Ministerstvo spravedlnosti, v souladu s tímto nařízením zkoušku provádí Státní zkušební komise ve složení 3 až 5 osob, samotná zkouška se skládá ze dvou částí.

První část, to je písemný překlad z polštiny do cizího jazyka a naopak, druhá část zkoušky je tlumočení taktéž z polštiny do cizího jazyka a následně z cizího jazyka do polštiny.

Písemnou část zkoušky skládají všichni uchazeči ve stejný den, zkouška trvá 4 hodiny a je třeba přeložit 4 texty.

Termín ústní zkoušky může být vypsán ne dříve než po 7 dnech od písemné zkoušky, termín určuje předseda zkušební komise. Ke zkoušce mohou přistoupit jen ti, kteří prospěli v písemném testu.

Po úspěšném složení obou částí zkoušky uchazeč obdrží certifikát, který vydává Ministerstvo spravedlnosti. Následně kandidát na překladatele musí složit slib tomuto ministerstvu.

Znění tohoto slibu:

"Jsem si vědom/a významu svých slov a odpovědnosti, jakou vůči zákonu mám a slavnostně tímto slibuji, že povinnosti soudního tlumočnicka, jež mi byly svěřeny, budu vykonávat svědomitě a nestranně, při současném zachování státního tajemství a ostatních zákonem chráněných tajemství, a také, že během výkonu své činnosti se budu řídit ctí a profesní etikou."⁶³

Po úspěšném složení zkoušky a slibu je překladatel zapsán na listinu soudních překladatelů na Ministerstvu spravedlnosti.⁶⁴

---

⁶³ Překlad autorka.

⁶⁴ TŁUMACZENIA PRZYSIĘGŁE. TŁUMACZENIA PRZYSIĘGŁE, JAK ZOSTAĆ TŁUMACZEM PRZYSIĘGŁYM [online]. [2012] [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: http://www.textum.pl/tlumaczenia/portal_tlumaczy/informacje/zawod_tlumacza/tlumacz_przysiegly_a.html.

6.3 Chybný soudní překlad a nejčastější chyby

Člověk není tvor neomylný, a to stejné platí i u soudních překladatelů. Tudíž se s chybami setkáme i u soudních překladů. Určitě se nejvíc chybuje v případě slov, která nemají své designáty v jazyce, do kterého se překládá.

Druhá oblast, kde nejčastěji vznikají chyby, je tlumočnickova neznalost reálií druhé země, tzn. např. nemá základní znalosti v oboru, a neví, že IČ – identifikační číslo se nepřekládá doslovně jako “numer identyfikacyjny“, ale existuje pro něj v polském jazyce název - zkratka REGON (Rejestr Gospodarki Narodowej).

K dalším chybám patří špatně opsaná jména (transkripce obecně je problém), data, čísla, ceny, města, měny, záměny pozitivních a negativních významů, např. měl/neměl, udělal/neudělal, smí/nesmí, porušil/neporušil.

Samozřejmě se můžeme setkat i s poškozeným originálem – soudním překladem, který je proděravěn pečeti, je přestřižen provázek, poškozená pečeť.

„Může se rovněž lišit kvalita jednotlivých soudních překladů v závislosti na znalostech soudních překladatelů. Soud při jmenování soudního překladatele většinou neprověřuje skutečné překladatelské kvality daného adepta, pro soudce jsou spíš důležité předložené doklady o jazykovém vzdělání.“⁶⁵ Příslušná kritéria podle současné právní úpravy nejsou nijak sjednocena.

Na chybný soudní překlad můžeme uplatnit reklamaci stejným způsobem jako na jakékoliv zakoupené zboží. Před převzetím překladu můžeme doporučit kontrolu přeloženého textu a v případě zjištění chyb uplatnit reklamaci, resp. požádat o opravu. Soudní překladatel by ve vlastním zájmu měl nedostatky ochotně opravit nebo poskytnout slevu. Je vhodné, aby soudní překladatel měl sjednané pojištění odpovědnosti za škodu. Sice to zákon o soudních tlumočnících neukládá, ovšem způsobí-li soudní překladatel klientovi škodu chybným soudním překladem, může na něm poškozený zákazník škodu vymáhat. Tato situace může nastat velmi ojediněle.

---

⁶⁵ Nejčastější chyby v soudních překladech. Soudní překlady; Předtím, než si objednáte soudní překlad; [online]. © 2006–2007 [cit. 2012-03-26]. Dostupné z: <http://www.soudni-preklady.com/preklady-nejcastejsi-chyby-v-soudnich-prekladech.html>.

Pokud se budeme řídit výše uvedenými radami, využijeme osvědčených soudních překladatelů a zkontrolujeme překlad před jeho svázáním s originálem, můžeme ve většině případů chybám v soudních překladech předejít.⁶⁶

6.4 Grafické symboly v soudních překladech

Dokumenty, s kterými se soudní překladatel ve své praxi setkává, většinou obsahují různorodé grafické elementy. Je třeba vědět, jak by se s nimi při překládání mělo zacházet. Jedná se zejména o státní symboly.

V případě používání státní pečeti nebo státního znaku, existuje seznam osob, které mají oprávnění státní znak používat. Tento seznam je součástí zákona č. 352/2001 Sb., avšak soudní překladatelé v něm nefigurují. Ti sice k soudnímu překladu připojují svou pečeť, která má v sobě státní symbol zakomponovaný, ale tento znak může být použit pouze v případě označení přeloženého textu. Překladatelská pečeť nemůže být využívána žádným jiným způsobem. Soudní překladatelé nesmějí překládat nebo nějakým způsobem duplikovat tyto znaky při vytváření překladu. Je naprosto postačující, když je daný znak či symbol obsažen v původním textu, k němuž je připojen překlad.

Překládání všech ostatních grafických znaků (jako např. razítka různorodých institucí, soudů a notářů) a kolků není upraveno zákonem. V tomto případě se nedoporučuje, aby tyto znaky byly překládány. Nicméně v praxi se velmi často setkáváme s jejich překladem.⁶⁷

6.5 Podpis nečitelný v soudním překladu

„Dokumenty určené k soudnímu překladu velmi často obsahují kromě razítek, pečeti a dalších úředních náležitostí také podpisy úředníků, notářů, statutárních

---

⁶⁶ Op. cit.

⁶⁷ Grafické symboly v soudních překladech. <http://www.soudni-preklady.com> [online]. © 2006–2007 [cit. 2012-04-22]. Dostupné z: <http://www.soudni-preklady.com/preklady-graficke-symboly-v-soudnich-prekladech.html>.

zástupců.⁶⁸ Dokumenty, které mají být přeložené soudním překladatelem, obsahují razítka, pečete, podpisy úředníků, notářů. Toto místo v soudním překladu se jmenuje „podpis nečitelný“. Soudní překladatel nesmí nijak graficky reprodukovat podpis, razítko, pečeť. Člověk, který se nesetkává s těmito soudními překlady, může tato fráze překvapit, ovšem z legislativního hlediska je takové označení „podpis nečitelný“ správné. Soudní překladatel, který by se pokoušel nějak podpis graficky reprodukovat, postupuje zcela nesprávně a jednalo by se o chybný postup. „Soudní překladatel má v případě grafických symbolů (otisky razítek) slovně popsat daný objekt.“^{69 70}

6.6 Co obsahuje soudně ověřený překlad

Součástí ověřeného překladu je dokument ve výchozím jazyce a samozřejmě překlad do cílového jazyka. Soudně ověřený překlad se skládá z originálu, popřípadě ověřené kopie, která má stejnou hodnotu jako originál a překladu. Všechny listiny jsou spojené a opatřené tzv. tlumočnickou doložkou v cílovém jazyce. Tlumočnická doložka znamená potvrzení kulatým razítkem soudního překladatele a jeho podpisem a tím dojde ke stvrzení, že překlad souhlasí s textem přiloženého dokumentu.

Pro ověřené kopie originálů si v České republice zajdeme buď k notáři, nebo na krajský a obecní úřad. Krajské a obecní úřady ověřují pouze kopie dokumentů, které jsou napsány ve slovenském jazyce nebo v českém jazyce. Notář může ověřit i kopii cizojazyčného dokumentu pouze tehdy, když ovládá jazyk, ve kterém je dokument vystaven. Ověření dokumentu je vždy vyhotoveno na počkání. „Problematiku ověřování zahraničních listin lze stručně popsat jako otázku a podmínky přenositelnosti dokladů vydaných jedním státem a možnosti jejich užívání ve státu jiném, např. předložení rodného listu.“⁷¹

---

⁶⁸ „Podpis nečitelný“ v soudním překladu. Soudní překlady; Předtím, než si objednáte soudní překlad; [online]. © 2006–2007 [cit. 2012-03-26]. Dostupné z: <http://www.soudni-preklady.com/preklady-„podpis-necitelny“-v-soudnim-prekladu.html>.

⁶⁹ Ibid.

⁷⁰ Ibid.

⁷¹ Ověřování veřejných listin | cizinci | poradna práva. [Http://cizinci.poradna-prava.cz](http://cizinci.poradna-prava.cz) [online]. © 2009 [cit. 2012-04-22]. Dostupné z: <http://cizinci.poradna-prava.cz/cizinci-3ti-zemi/overovani-verejnych-listin.html>.

Jsou ale dokumenty, které nelze nahradit ověřenou kopií, např. občanský průkaz, cestovní doklad, řidičský průkaz, průkaz o povolení k pobytu cizince, šek, směnka atd. Rovněž nejde ověřit listinu, která je opatřena plastickým textem nebo otiskem plastického razítka, ani v dokumentu, kdy chceme provést různé změny, doplňky, vsuvky nebo škrty, které by mohly zeslabit jeho věrohodnost.

Setkáváme se s 3 právními režimy uznávání, nebo ověřování veřejných listin cizích států. Každá listina vydaná jiným státem splňuje jednu ze tří celosvětově fungujících režimů. Jedná se o tyto tři možnosti:

„Režim automatické použitelnosti, který se zakládá na existenci mezinárodní smlouvy.

Režim apostilace, platný mezi signatářskými státy Haagské úmluvy o apostilaci.

Režim vyššího soudního ověření (superlegalizace) je dán mezi dvěma státy tehdy, pokud není zavedena ani jedna z obou předchozích možností.^{72 73}

6.7 Režim automatické použitelnosti - Vyšší ověření

Když vycestujeme do ciziny za práci, studiem nebo pouze na brigádu, je dobře, abychom si zjistili, zda doklady, které budeme předkládat, musí mít vyšší ověření. V některých případech doklad vůbec nemusí mít vyšší ověření, a to na příklad kdy ve vztahu mezi Českou republikou a námi navštíveným státem platí dvoustranná mezinárodní smlouva, která upravuje osvobození od vyššího ověření. V tomto případě se jedná o režim automatické použitelnosti. „Listiny, které jsou na území jedné ze smluvních stran považovány za veřejné, mají na území druhé smluvní strany průkazní moc veřejných listin.“⁷⁴

---

⁷² Ověřování veřejných listin | cizinci | poradna práva. [Http://cizinci.poradna-prava.cz](http://cizinci.poradna-prava.cz) [online]. © 2009 [cit. 2012-04-22]. Dostupné z: <http://cizinci.poradna-prava.cz/cizinci-3ti-zemi/overovani-verejnych-listin.html>.

⁷³ Soudně ověřený překlad a s ním spojené úkony (jako ověření kopií, apostila, superlegalizace). In: GRABMÜLLER. GRABMÜLLER - Ověřené překlady [online]. © 2009 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: http://grabmuller.cz/media/soudne_overeny_preklad_a_s_nim_spojene_ukony.pdf.

⁷⁴ Migrace online - E-knihovna - Ověřování cizích listin. [Http://generator.citace.com](http://generator.citace.com) [online]. 9. 8. 2007 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <http://www.migraceonline.cz/e-knihovna/?x=2032695>.

Na základě tohoto nebo podobného znění mezinárodní smlouvy, můžeme tedy v České republice předložit kteroukoli veřejnou listinu vydanou dotyčným státem, aniž by bylo zapotřebí jakkoli prokazovat, že tato listina byla vydána příslušným orgánem. Na rozdíl od české veřejné listiny bude zapotřebí pouze překlad soudního překladatele. Problematiku ověřování zahraničních dokladů (veřejných listin) je možno jednoduše popsat jako otázku a podmínky přenositelnosti dokladů vydaných jedním státem a možností používání ve státě jiném, tedy např. předložení polského rodného listu před orgány České republiky anebo předložení českého notářského zápisu v Polsku. Zde je nutno se zmínit i o další skutečnosti, že některé mezinárodní smlouvy nezahrnují všechny veřejné listiny, ale pouze jen jejich část (listiny vydané soudními orgány). Následkem je skutečnost, že v režimu automatické použitelnosti se bude nacházet jen tato část dokumentu a zbytek se bude nacházet v režimu apostilace anebo dokonce v režimu superlegalizace.⁷⁵

6.8 Režim apostilace – připojení ověřovací doložky tzv. apostily

Význam slova apostilace znamená ověření veřejné listiny pro účely použití v zahraničí neboli tzv. vyšší ověření apostilou. V České republice např. Ministerstvo spravedlnosti a Ministerstvo zahraničních věcí, kde byla listina vystavena, stvrzuje její pravost. Pouze mezi smluvními státy Haagské úmluvy o zrušení požadavku ověřování cizích veřejných listin z 5. října 1961 je možné uplatnit apostilu. Tuto úmluvu přijala jak Česká republika, tjak i Polsko, a proto je důležité zmínit tyto informace ohledně tzv. apostily. Zmíněné státy se dohodly, že budou vzájemně uznávat za veřejné ty veřejné listiny, které budou opatřeny tzv. apostilační doložkou. Je to úmluva, která nevyžaduje mezi smluvními státy superlegalizaci. V tom případě odpadá ověřování listiny zastupitelským úřadem státu, kde má být veřejná listina použita.

Orgán státní správy ověří a potvrdí razítkem vydaný dokument, který vydal jeho podřízený orgán, následně se připojí apostilační doložka. Apostila se připojí k listině až po jejím ověření orgánem státní správy, který je nadřízený orgánu, který listinu vydal –

---

⁷⁵ Ověřování veřejných listin | cizinci | poradna práva. [Http://cizinci.poradna-prava.cz](http://cizinci.poradna-prava.cz) [online]. © 2009 [cit. 2012-04-22]. Dostupné z: <http://cizinci.poradna-prava.cz/cizinci-3ti-zemi/overovani-verejnych-listin.html>.

vysvědčení vydané školou, je opatřeno razítkem Ministerstva školství, pak je listina ověřena apostilou. Jediným a tedy konečným ověřením je apostilační doložka. Toto ověření je potřebné k užití určité listiny vydané signatářským státem před orgány kteréhokoli jiného signatářského státu Úmluvy o apostilaci.⁷⁶

„Apostilační doložka musí splňovat následující formální náležitosti:

- musí jít o rámeček přesně čtvercového tvaru o délce stran minimálně 9 cm,
- musí být natištěna a podepsána buď na samotné ověřované listině, nebo musí být k této listině připojena (úřední šňůrkou),
- může být uvedena v jazyce státu, který ji vydal, ovšem její název „Apostille (Convention de La Haye du 5 octobre 1961)“ musí být uveden ve francouzštině,
- musí obsahovat 10 údajů týkajících se jednak toho, kdo ověřovanou listinu vydal, a zadruhé toho, kdo apostilaci provádí (viz příloha k Úmluvě o apostilaci).

Podpis, pečeť či razítko na apostilační doložce (tedy toho, kdo apostilaci provedl) jsou již z dalšího ověřování vyňaty.⁷⁷

Z důvodu, že evropské státy mají podepsanou úmluvu, apostilace je nejrozšířenějším režimem v ověřování veřejných listin. Apostilace je převažujícím režimem ověřování cizích veřejných listin, a to zejména v Evropě, kde jsou členy této úmluvy všechny státy. Orgánem pro vydání apostil v České republice je mezinárodní odbor Ministerstva spravedlnosti (listiny vydané justičními orgány nebo notáři) a také oddělení legalizace dokladů konzulárního odboru Ministerstva zahraničních věcí (apostilace ostatních listin). Většina států Evropy má početnější a rozvinutější systém apostilačních úřadů než v ČR a v Polsku. Samozřejmě k ověřování je nutný průkaz totožnosti, tzn. občanský průkaz, cestovní pas, popřípadě plná moc. Ověřování je

---

⁷⁶ Soudně ověřený překlad a s ním spojené úkony (jako ověření kopií, apostila, superlegalizace).

In: GRABMÜLLER. GRABMÜLLER - Ověřené překlady [online]. © 2009 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: http://grabmuller.cz/media/soudne_overeny_preklad_a_s_nim_spojene_ukony.pdf.

⁷⁷ Ověřování veřejných listin | cizinci | poradna práva. [Http://cizinci.poradna-prava.cz](http://cizinci.poradna-prava.cz) [online]. © 2009 [cit. 2012-04-22]. Dostupné z: <http://cizinci.poradna-prava.cz/cizinci-3ti-zemi/overovani-verejnych-listin.html>.

samozřejmě zpoplatněno správním poplatkem. Například k ověření vysvědčení je nutno předložit kolek v hodnotě 30 Kč.⁷⁸

6.9 Režim vyššího ověření (Superlegalizace)

Režim superlegalizace se týká států, které k Úmluvě o apostilaci nepřistoupily. Mezi tyto státy členíme Indonésii, Čínu (mimo Hong Kong a Macaa), Pákistán, Malajsii, Afghánistán, většinu středoasijských republik, řadu arabských států a také státy v Africe a Jižní Americe. Samozřejmě se režim superlegalizace týká dokumentů, na které se Úmluva o apostilaci nevztahuje. Superlegalizace se nevztahuje na ověřované listiny, pokud občané České republiky chtějí prokazovat dokumenty v Polsku a naopak, tyto dvě země nepoužívají superlegalizaci, nýbrž dvě už výše zmíněné zásady ověřování veřejných listin, a proto se tímto budeme zabývat pouze okrajově.

Superlegalizace veřejných listin ověřuje, zda jsou podpisy, otisky úředních razítek a pečeti na veřejné listině pravé. Má samozřejmě stejnou funkci jako apostila, ale po administrativní a finanční stránce je mnohem náročnější. Vyšší ověření platí pro listiny, jež mají být použity ve státech, které mezi sebou nezavedly některý z obou výše uvedených jednodušších režimů a také ty, které nejsou členy jmenované Haagské úmluvy.⁷⁹

„Přesný postup superlegalizace není v českém právu přesně stanoven a zakládá se na ustanoveních § 52 a 62 zákona č. 97/1963 Sb. o mezinárodním právu soukromém.“⁸⁰ Ve skutečnosti však platí, že české úřady uznávají za superlegalizované jen ty zahraniční listiny, které jsou ověřeny Ministerstvem zahraničních věcí České republiky.⁸¹ „Ministerstvo zahraničních věcí České republiky je tedy konečným článkem superlegalizačního řetězce, který může čítat tři, čtyři i více razítek. Přesný počet úřadů,

---

⁷⁸ Op. cit.

⁷⁹ Ibid.

⁸⁰ Ibid.

⁸¹ Ibid.

jejichž ověření je třeba, je v zásadě závislý na tom, jaké ověření může být uznáno tím kterým úřadem.⁸²

Aby celý postup superlegalizace nebyl tak objemný, abychom jej již předem nevzdali, zkusíme celý postup napsat několika větami:

- „Superlegalizace je vyšší ověření veřejné listiny spočívající v jejím ověření národním autoritativním orgánem a následně diplomatickými nebo konzulárními zástupci státu, kde má být listina použita.
- Superlegalizace v zásadě zahrnuje tři stupně ověřování, a to jednak ověření ze strany orgánu, který je nadřízený orgánu, který listinu vydal, dále ověření ze strany konzulárního odboru ministerstva zahraničních věcí (nebo jiné „národní autority“) a konečně pak ověření („superlegalizací“) ze strany zastupitelského úřadu (velvyslanectví, resp. jeho konzulárního oddělení) toho státu, kde se má ověřená listina použít.⁸³

6.10 Nejčastěji soudně ověřované překlady:

„Matriční doklady, to je – rodný list, úmrtní list, oddací list a osvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství.

- rodný list vydaný příslušným matričním úřadem dle místa narození musí být předem ověřen úřadem s rozšířenou působností nebo krajským úřadem
- oddací list vydaný příslušným matričním úřadem dle místa uzavření sňatku musí být předem ověřen úřadem s rozšířenou působností nebo krajským úřadem
- úmrtní list vydaný příslušným matričním úřadem dle místa úmrtí musí být předem ověřen úřadem s rozšířenou působností nebo krajským úřadem

---

⁸²Op. cit.

⁸³ Soudně ověřený překlad a s ním spojené úkony (jako ověření kopií, apostila, superlegalizace).

In: GRABMÜLLER. GRABMÜLLER - Ověřené překlady [online]. © 2009 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: http://grabmuller.cz/media/soudne_overeny_preklad_a_s_nim_spojene_ukony.pdf.

- vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství vydané příslušným úřadem dle místa posledního trvalého bydliště musí být ověřen úřadem s rozšířenou působností nebo krajským úřadem

Doklady o studiu – originály nebo kopie studijních dokladů ověřené notářem či obecním úřadem musí být předem ověřeny na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy České republiky

Zdravotní doklady – musí být předem ověřeny Ministerstvem zdravotnictví České republiky

Rejstřík trestů – na základě žádosti výpisu z Rejstříku trestů vystaveného Rejstříkem trestů České republiky je možné požádat také o vystavení Potvrzení pro cizinu, které nahrazuje žádost o výpis z Rejstříku trestů. Vystavené potvrzení opatří vyšším ověřením referát legalizace ministerstva zahraničních věcí České republiky bez dalšího předchozího ověření.⁸⁴

---

⁸⁴ Op. cit.

7. Slovník

Česky	Polsky
Advokát	Adwokat
Akciová společnost	Spółka akcyjna
Apatrida	Apatryda
Audit	Audyt
Autorské právo	Prawo autorskie
Autoškola	Szkoła jazdy
Bydliště	Zamieszkanie
Certifikát	Certyfikat
Civilní proces	Postępowanie cywilne
Cizinec	Cudzoziemiec
Číslo popisné	Numer domu
Daň	Podatek
Daň z přidané hodnoty	Podatek od towarów i usług
Daň z příjmů	Podatek dochodowy
Daňový doklad	Faktura VAT
Daňový identifikační doklad DIČ	Numer identyfikacji podatkowej NIP
Darovací smlouva	Umowa darowizny
Datum	Data
Dědic	Spadkobierca
Dědic	Spadkobierca
Dědici ze zákona	Dziedziczenie ustawowe
Dědická nezpůsobilost	Niegodność dziedziczenia
Dědické právo	Prawo spadkowe
Diplom	Dyplom
Dodavatel	Dostawca
Dokument	Dokument
Dokumentace	Dokumentacja
Družstvo	Spółdzielnia
Evropská společnost	Spółka europejska
Exekuce	Egzekucja
Faktura	Faktura
Finance	Finanse
Finanční právo	Prawo finansowe
Finanční úřad	Urząd skarbowy
Formulář	Formularz
Fyzická osoba	Osoba fizyczna

Hraniční přechod	Przejście graniczne
Identifikační číslo ekonomického	Numer REGON
Insolvenční řízení	Postępowanie upadłościowe
Jméno	Imię
Komanditní společnost	Spółka komandytowa
Komora	Izba
Kraj	Województwo
Krajský soud	Sąd okręgowy
Kreditní karta	Karta kredytowa
Kupní smlouva	Umowa sprzedaży
Kupní smlouva	Umowa kupna
Kupující	Nabywca
Legalizace	Legalizacja
Legislatura	Legislatywa
Legitimace	Legitymacja
Lhůta	Termin
Libovolný	Dowolny
Magistrát	Magistrat
Matrika	Księga metrykalna
Mezinárodní právo soukromé	Prawo prywatne międzynarodowe
Ministerstvo	Ministerstwo
Ministerstvo dopravy	Ministerstwo Infrastruktury Transportu
Ministerstvo financí	Ministerstwo Finansów
Ministerstvo kultury	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa
Ministerstvo obrany	Ministerstwo Obrony Narodowej
Ministerstvo práce a sociálních věcí	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Ministerstvo pro místní rozvoj	Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
Ministerstvo průmyslu a obchodu	Ministerstwo Gospodarki
Ministerstvo spravedlnosti	Ministerstwo Sprawiedliwości
Ministerstvo vnitra	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
Ministerstvo zahraničních věcí	Ministerstwo Spraw Zagranicznych
Ministerstvo zdravotnictví	Ministerstwo Zdrowia
Ministerstvo zemědělství	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Ministerstvo životního prostředí	Ministerstwo Środowiska
Ministr	Minister
Místopředseda	Wiceprezes
Místostarosta	Wiceburmistrz
Motorové vozidlo	Pojazd mechaniczny
Nabývat účinnosti	Wchodząc w życie
Nájemní smlouva	Umowa najmu

Náměstek ministra	Wiceminister
Narozený	Urodzony
Nařízení	Rozporządzenie
Následek	Skutek
Název společnosti	Firma spółki
Nejvyšší soud	Sąd Najwyższy
Notářská komora	Izba notarialna
Notářský zápis	Akt notarialny
Občanské právo	Prawo cywilne
Občanský průkaz	Dowód osobisty
Občanský zákoník	Kodeks cywilny
Občanství	Obywatelstwo
Občanství	Obywatelstwo
Obec	Gmina
Obchodní právo	Prawo handlowe
Obchodní rejstřík	Rejestr handlowy
Oddací list	Akt małżeństwa
Oddělení (ministerstva)	Departament
Oddíl	Dział
Okres	Powiat
Okresní soud	Sąd rejonowy
Okresní státní zastupitelství	Prokuratura powiatowa
Oprávnění v systému souborů	Prawa dostępu
Ověřit	Uwierzytelnić
Parlament	Sejm
Pas	Paszport
Pečeť	Pieczczęć
Penále	Grzywna
Plná moc	Pełnomocnictwo
Podnikatel	Przedsiębiorca
Pohlaví	Płeć
Poštovní směrovací číslo	Kod pocztowy
Povolání	Zawód
Pracovní právo	Prawo pracy
Pracovní smlouva	Umowa o pracę
Pracovní smlouva	Umowa o pracę
Pravidla silničního provozu	Prawo o ruchu drogowym
Právnícká osoba	Osoba prawna
Právník	Prawnik
Právo Evropské unie	Prawo wspólnotowe

Pravomoc	Kompetencja
Premiér	Premier
Prohlášení	Ogłoszenie
Prokura	Prokura
Protokol	Protokół
Protokol	Protokół
Překlad	Tłumaczenie
Překladař	Tłumacz
Přestupek	Wykroczenie
Příjmení	Nazwisko
Přípravné řízení	Postępowanie przygotowawcze
Razítko	Pieczątka
Registr	Rejestr
Rejstřík trestů	Rejestr karny
Rodinné právo	Prawo rodzinne
Rodné číslo	PESEL
Rodný list	Akt urodzenia
Rozhodčí řízení	Arbitraž
Rozhodnutí	Decyzja
Rozsudek	Wyrok
Řidičský průkaz	Prawo jazdy
Samosoudce	Sędzia sądu orzekający jednoosobowo
Samospráva	Samorząd
Samosprávný	Samorządowy
Sankce	Sankcja
Sbírka zákonů	Dziennik ustaw
Sdružení	Stowarzyszenie
Senát	Senat
Skupina	Grupa
Smlouva	Umowa
Smluvní	Umowny
Sociálního zabezpečení	Ubezpieczenie społeczne
Soud	Sąd
Soudce	Sędzia
Soudkyně	Sędzina
Soudní cesta	Droga sądowa
Soudní překladař	Tłumacz przysięgły
Soudní síň	Sala sądowa
Soudní znalec	Biegły sądowy
Soudnictví	Sądownictwo

Souhlas	Zgoda
Soustava českých soudů	Sądy powszechne
Společnost	Spółka
Společnost	Spółka
Společnost s ručením omezeným	Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
Spotřební daň	Podatek akcyzowy
Správa	Administracja
Správní právo	Prawo administracyjne
Starosta	Burmistrz
Stát	Państwo
Státní hranice	Granica państwowa
Státní podnik	Przedsiębiorstwo państwowe
Státní zástupce	Prokurator
Stížnost	Skarga
Titul	Tytuł
Trest	Kara
Trestní právo	Prawo karne
Trestní příkaz	Nakaz karny
Trestní řízení	Postępowanie karne
Trestný čin	Czyn zabroniony
Trvalý pobyt	Pobyt stały
Ulice	Ulica
Úmrtní list	Akt zgonu
Ústavní právo	Prawo konstytucyjne
Ústavní soud	Trybunał Konstytucyjny
Veřejná obchodní společnost	Spółka jawna
Veřejný činitel	Funkcjonariusz publiczny
Vízum	Wiza
Vláda	Rząd
Vložka (obchodní rejstřík)	Wpis (KRS)
Vojenské soudy	Sądownictwo wojskowe
Vojvoda	Wojewoda
Vrchní soud	Sąd apelacyjny
Vyhláška	Obwieszczenie
Vymáhání pohledávek	Windykacja wierzytelności
Výpis	Wyciąg
Vysvědčení	Świadectwo
Zákon	Ustawa
Zákoník	Kodeks
Záruční list	List gwarancyjny

Závěť	Testament
Žádost	Wniosek
Žaloba	Pozew
Živnostenské podnikání	Działalność gospodarcza

8. Závěr:

Téma této bakalářské práce - česko-polské překlady právních a úředních dokumentů je v současné době i pro mne osobně velmi aktuální. Bydlím a žiju na území Těšínského Slezska, blízko hranic s Polskem, a jelikož už nejsme nijak vázáni státními hranicemi, lidé běžně jezdí za prací do Polska, a taktéž mnoho Poláků pracuje v České republice. Jedná se zejména o horníky pracující v dolech na Karvinsku, ale také mnoho firem na našem území zaměstnává polské dělníky. Mnoho mladých lidí z tohoto regionu s polskou národností studuje v Polsku na vysokých školách. Základní umělecké školy se začínají plnit dětmi z Polska. Běžně najdeme v regionálních novinách inzeráty, reklamy polských firem, české firmy hledají pracovníky prostřednictvím inzerátů v polských novinách. Obce z našeho regionu navazují spolupráci s obcemi z Polska, podepisují smlouvy o spolupráci, společně žádají o granty Evropské unie v rámci programů přeshraniční spolupráce České republiky a Polska. S tím vším je spojen určitý administrativní postup, je třeba doložit příslušné doklady, které musí být patřičně přeložené a ověřené. A právě těmto úkonům byla moje bakalářská práce věnována.

V této práci jsem nastínila ty nejdůležitější informace, které mohou běžnému člověku pomoci zorientovat se v překladatelské činnosti, na koho se s překladem obrátit a co je třeba o překladu vědět. Ve své práci jsem popsala mnoho skutečností spjatých s překladem. Věřím, že začínajícím překladatelům má práce může pomoci a poradit. Nejdříve všeobecně popisují, co je to právní a úřední dokument, podrobněji popisují např. vyhlášky, druhy smluv, aby se čtenář zorientoval, co všechno se může překládat, když se řekne překlad právních a úředních dokumentů. Následují podrobné popisy a porovnání polských a českých OP, ŘP a matričních dokladů. Můžeme zjistit, že překlad samotných dokladů není obtížný, protože se všude opakují osobní informace, až na pár těžkostí, které lze se slovníkem hravě zvládnout. Jedná se samozřejmě o překlady pro běžnou či osobní potřebu. V případě, že se jedná o odborný překlad určený pro různé instituce, nepostačí nám jen slovník, překlad je náročnější.

Bylo nezbytné zmínit se o Schengenském prostoru, protože hranice z hlediska pohybu osob a zboží neexistují a my nemusíme čekat v dlouhých frontách na to, abychom se prokázali svým OP nebo cestovním pasem. To zjednodušilo cestování do Polska a také způsobilo větší poptávku po překladech, třeba obchodních či pracovních smluv. Následně v práci zmiňuji organizace pro překladatele a tlumočníky. Možná právě díky této práci se

některý z čtenářů rozhodne stát členem jedné z organizací a po úspěšném a náročném výběrovém řízení se stane profesionálním překladatelem.

Informace jako co obnáší překlad, jak se stát co nejlepším překladatelem, chyby v překladu, jsou uvedeny v šesté kapitole a určitě je začínající překladatelé ocení. Na závěr se zabývám soudním překladem, úkoly soudního překladatele, jeho chybami, symboly, nečitelným podpisem. Velmi zajímavé jsou informace ohledně vyššího ověření, a to o apostilaci a superlegalizaci. Troufám si říct, že tyto pojmy budou většině čtenářům neznámé, a přitom v praxi překladatele potřebné. Práce obsahuje také slovníček, kde najdeme 200 slov spojených s překladem právních a úředních dokumentů.

Dle mého názoru jsem splnila cíl bakalářské práce, který jsem si při jejím zpracování vytyčila. Jsem však přesvědčena, že překonat byrokracii v praktickém životě je mnohem složitější, než nastiňuje tato bakalářská práce.

Seznam příloh

Příloha 1: občanský průkaz

Příloha 2: oddací list

Příloha 3: rodný list

Příloha 4: řidičský průkaz

Příloha 5: úmrtní list

Příloha 6: kupní smlouva

Příloha 7: smlouva o dílo

Příloha 8: státní pečeť

Příloha 4: řidičský průkaz

Příloha 5: úmrtí list

Den, měsíc, rok a místo úmrtí	27. 12. 1935 - dvacátý sedmý prosinec jeden tisíc devět set osmdesát pět Smiřice část Holohlavy 28 91.53.24/073
Jméno a příjmení	Zdenka A n d r ý s o v á roz. Macháčková
Povolání	družstevní zemědělkyně - důchodkyně
Stav	vdova
Bydliště	Smiřice část Holohlavy 28 okres Hradec Králové
Pohlaví	ženské
Den, měsíc, rok a místo narození	24. březen 1891 - Smiřice část Holohlavy okres Hradec Králové
Jméno a příjmení pozůstatelky manžela	-
Jméno a příjmení rodičů zemřelého	František Macháček Františka roz. Jakubská
Příčina smrti	Arteriosclerosis universalis D 440
Místo a datum pohřbu (výmace)	Pardubice - 3. leden 1986 - kremace
Poznámky	

v e S m i ř i c í c h
 Dne 13. leden 1986
 Předsedal: Matrikářka
 Matrikářka
 Tz 49-10232-G

RZECZSPOLITA POLSKA
 mazowieckie
 Miedznie
ODPIS SKRÓCONY AKTU ZGONU

I. Dane dotyczące osoby zmarłej:
 1. Nazwisko .....
 2. Imię (imiona) ..... Albert
 3. Nazwisko rodowe .....
 4. Stan cywilny ..... wdowiec
 5. Data urodzenia ..... lat 84
 6. Miejsce urodzenia ..... Miedzna
 7. Ostatnie miejsce zamieszkania ..... Miedzna

II. Dane dotyczące daty i miejsca zgonu:
 1. Data dwudziestego pierwszego lutego tysiąc dziewięćset czterdziestego roku 2. Miejsce Miedzna

III. Dane dotyczące małżonka osoby zmarłej:
 1. Nazwisko .....
 2. Imię (imiona) .....
 3. Nazwisko rodowe .....

IV. Dane dotyczące rodziców osoby zmarłej:

Ojciec	Matka
Jan	Albina

1. Imię (imiona)
 2. Nazwisko rodowe

Poświadczam się zgodność powyższego odpisu z treścią aktu zgonu Nr. 2374940, Miedzna, dnia 20.09.2001 r.

Urząd Stanu Cywilnego Miedznie
 M. Kierulow
 M. Kierulow

Příloha 6: kupní smlouva

„Kupní smlouva

uzavřena v souladu s ustanovením § 409 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník ve znění pozdějších předpisů

Smluvní strany:

...údaje o prodávajícím.....

...údaje o prodávajícím.....

...údaje o prodávajícím.....

dále jen „prodávající“,

a

*.....
se sídlem .....*

IČ: .....

zastoupena .....

dále jen „kupující“,

uzavírají na základě vzájemné shody tuto

Kupní smlouvu

Článek I.

Předmět smlouvy

Předmětem této smlouvy je nákup a prodej zboží mezi smluvními stranami.

Článek II.

Práva a povinnosti prodávajícího

- 1. Prodávající se zavazuje dodat na základě této smlouvy kupujícímu ..... ks ..... (zboží).*
- 2. Prodávající se zavazuje dodat zboží do data ..... na místo .....*
- 3. Prodávající odpovídá za skryté vady prodávajícího zboží.*

Článek III.

Práva a povinnosti kupujícího

- 1. Kupující se na základě této smlouvy zavazuje zboží od prodávajícího převzít do svého vlastnictví a zaplatit prodávajícímu dohodnutou kupní cenu.*
- 2. Kupující je povinen při převzetí od prodávajícího zboží přezkontrolovat zda nemá viditelné vady.*

Článek IV.

Kupní cena

1. *Kupní cena je ..... Kč včetně DPH.*
2. *Na prodávané zboží bude prodávajícím kupujícímu vystavena faktura. Kupující je povinen tuto fakturu uhradit nejpozději do ..... způsobem .....*

Článek V.

Záruční doba

1. *Pokud se strany nedohodly jinak, záruční doby je ..... měsíců a počíná běžet ode dne převzetí zboží kupujícím.*

Článek VI.

Platnost smlouvy

1. *Tato smlouva nabývá platnosti a účinnosti dnem jejího podpisu zástupci smluvních stran.*

Článek VII.

Závěrečná ustanovení

1. *Ustanovení neupravená touto smlouvou se řídí obecně platnými právními předpisy České republiky, zejména zákonem č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, v platném znění.*
2. *Změny a doplnění této smlouvy jsou možné pouze v písemné podobě a na základě vzájemné dohody obou smluvních stran.*
3. *Tato smlouva se uzavírá ve dvou vyhotoveních, z nichž každá smluvní strana obdrží jedno.*
4. *Obě smluvní strany prohlašují, že si tuto smlouvu před podpisem přečetly, porozuměly jejímu obsahu, s obsahem souhlasí, a že je tato smlouva projevem jejich svobodné vůle.⁸⁵*

V ..... dne .....

podpis kupujícího:

podpis prodávajícího:

---

⁸⁵ Smlouvy zdarma: Kupní smlouva - vzor smlouvy zdarma. [Http://smlouvyzdarma.blogspot.com](http://smlouvyzdarma.blogspot.com) [online]. 7. 3. 2008 [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://smlouvyzdarma.blogspot.com/2008/03/kupn-smlouva-vzor-smlouvy-zdarma.html>.

Příloha 7: smlouva o dílo

„Smlouva o dílo (podle občanského zákoníku)

Navrátil, trvale bytem ..... (objednatel)

a

Novotný, IČ: ....., se sídlem ..... (zhotovitel)

uzavírají tuto smlouvu o dílo:

I. Předmět smlouvy

Předmětem smlouvy je zhotovení zahradního altánu (dále jen „dílo“) dle technické dokumentace (příloha č. 1 této smlouvy) na pozemku objednatele.

II. Cena a způsob placení

Celková cena díla činí .....Kč. Objednatel do pěti dnů od podepsání smlouvy zaplatí zálohu ve výši .....Kč na účet zhotovitele č. .... Zbývající část ceny díla (.....Kč) zaplatí do 15 dnů po doručení daňového dokladu. Daňový doklad vystaví zhotovitel po řádném předání zhotoveného díla objednateli. Pokud dojde k prodlení v platbě záloh nebo zbývající části ceny díla, je zhotovitel oprávněn požadovat po objednateli .....Kč za každý den prodlení.

III. Termín provedení a předání

Dílo bude zhotoveno do 1.6.2010. K předání a převzetí díla dojde do dvou dnů od zhotovení díla. Převzetí díla bude potvrzeno písemně. V případě nedodržení termínu zhotovení a předání díla zaplatí zhotovitel smluvní pokutu ve výši .....Kč za každý den prodlení.

Pokud budou v době předání na díle viditelné vady, k předání a převzetí díla dojde až po jejich odstranění. Náklady na odstranění vad nese zhotovitel, smluvní pokuta ve výši .....Kč za každý den prodlení se účtuje jako by dílo nebylo zhotoveno.

IV. Záruka, odstranění vad

Zhotovitel poskytuje objednateli záruku na dobu 24 měsíců od předání díla. Pakliže objednatel v průběhu záruční doby objeví na díle závažné vady narušující vzhled i

technický stav díla a oznámení o těchto vadách písemně (včetně jejich fotografické dokumentace) zašle zhotoviteli, zavazuje se zhotovitel vady do 15 dnů od doručení oznámení na vlastní náklady odstranit.

V. Možnost odstoupení od smlouvy

Účastníci smlouvy si ponechávají otevřenou možnost odstoupení od smlouvy.

V případě, že od smlouvy odstoupí objednatel, propadá zaplacená záloha ve prospěch zhotovitele. Zhotovitel je následně oprávněn odvézt si z pozemku objednatele veškeré nepoškozené součásti díla, nebo požadovat po objednateli finanční kompenzaci do výše vzniklých nákladů přesahujících zaplacenou zálohu.

V případě, že od smlouvy odstoupí dodavatel, je povinen vrátit objednateli zálohu za provedení díla, a to do 15 dnů od odstoupení od smlouvy, zaplatit jednorázové odškodné za neprovedení díla ve výši .....Kč (do 15 dnů od odstoupení od smlouvy) a na vlastní náklady odvézt z pozemku objednatele veškeré součásti rozestavěného díla.

VI. Prohlášení stran

Obě strany prohlašují, že si smlouvu o dílo sepsanou na základě svobodné vůle přečetly a s jejím obsahem souhlasí. Na důkaz toho připojují své podpisy.⁸⁶

V Praze dne 1.5.2010

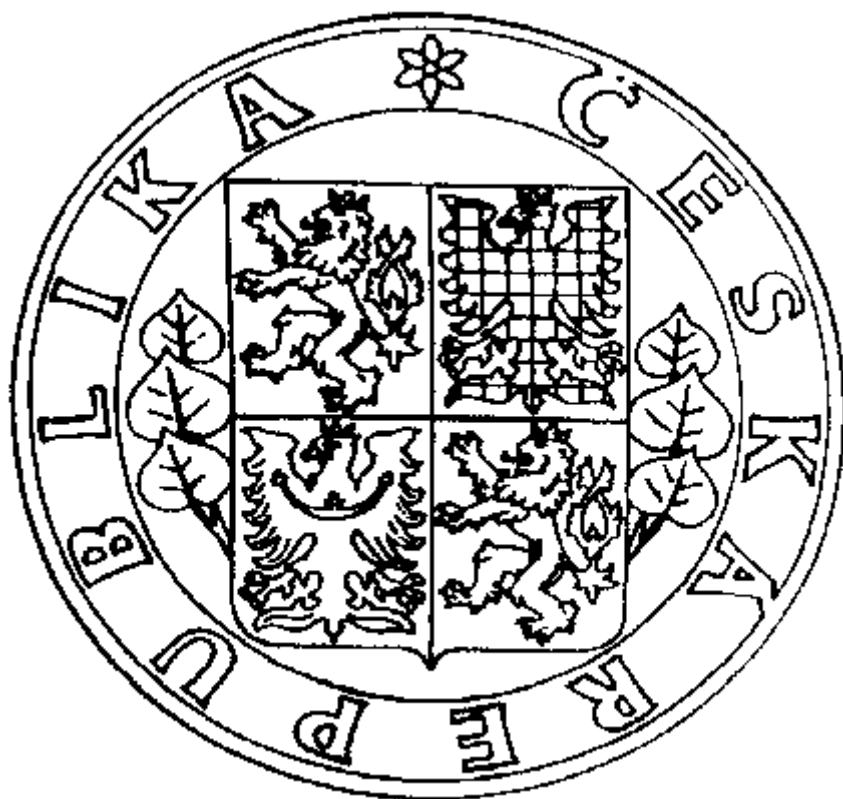

(objednatel)

(zhotovitel)

---

⁸⁶ Smlouva o dílo - vzor. [Www.euroekonom.cz](http://www.euroekonom.cz) [online]. [2010] [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://www.euroekonom.cz/vzor-smlouva-o-dilo.php>.

Příloha 8: státní pečeť

Bibliografie

Sekundární literatura

1. GRANC, J., *Právo pro politology*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2010. ISBN 978-80247-2921-3. Dostupné z: <http://books.google.com/>.
2. LOTKO, E., *Zrádná slova v polštině a češtině*, 1. vyd. Olomouc, 1987.
3. RYSKA, R., *Právo: pro střední školy*. 4. vyd., Praha 1: FORTUNA, 2001. ISBN 80-7168-703-0.
4. LEVÝ, J., *Umění překladu*. 2. vyd., Praha, 1996.
5. KNITTLOVÁ, D., *Překlad a překládání*. 1. vyd., Olomouc, 2010. ISBN 978-80-244-2428-6.

Internetové zdroje

1. [ASKOT - Asociace konferenčních tlumočnicků v České republice]. [ASKOT - Asociace konferenčních tlumočnicků v České republice] [online]. © 2012 [cit. 2012-03-26]. Dostupné z: <http://www.askot.cz/>.
2. “Podpis nečitelný” v soudním překladu. Soudní překlady — Předtím, než si objednáte soudní překlad… [online]. © 2006–2007 [cit. 2012-03-26]. Dostupné z: <http://www.soudni-preklady.com/preklady-“podpis-necitelny”-v-soudnim-prekladu.html>.
3. Akt urodzenia - Rejestracja stanu cywilnego - Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych [online]. ©1998-2012 [cit. 2012-03-26]. Dostupné z: <http://www.msw.gov.pl/portal.php?serwis=pl&dzial=73&id=35&search=38688>.
4. Aktuální a obecné informace. Obec překladatelů - Aktuální a obecné informace - Obecné informace [online]. [2012] [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: <http://www.obecprekladatelu.cz/cz/aktualni-a-obecne-informace/obecne-informace>.
5. Aktuální a obecné informace. Obec překladatelů - Ceny, stipendia, akce - Anticena Skřípec [online]. [2012] [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: <http://www.obecprekladatelu.cz/mujnovyweb.uvirt10.active24.cz/cz/ceny--stipendia--akce/anticena-skripec>.

6. Co je to soudní překlad?. [Http://generator.citace.com](http://generator.citace.com) [online]. © 2012 [cit. 2012-04-22]. Dostupné z: <http://www.prolingua.cz/index.php/peklady/1-co-je-to-soudni-preklad>.
7. ČÁST I. ACTA.cz | Asociace českých překladatelských agentur [online]. © 2005 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: http://www.acta-cz.org/index.php?sec=AS_STAN.
8. Grafické symboly v soudních překladech. [Http://www.soudni-preklady.com](http://www.soudni-preklady.com) [online]. © 2006–2007 [cit. 2012-04-22]. Dostupné z: <http://www.soudni-preklady.com/preklady-graficke-symboly-v-soudnich-prekladech.html>.
9. Informacje ogólne - Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych [online]. ©1998-2012 [cit. 2012-03-26]. Dostupné z: <http://www.msw.gov.pl/portal/pl/365/>.
10. Jak napsat. Jak napsat právní dokument [online]. © 2008 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: <http://www.jaknapsat.cz/pravni-dokument/>.
11. Jak uzyskać odpis aktu małżeństwa? - Zawarcie małżeństwa - Małżeństwo - Wieszjak.pl. Majątek - Małżeństwo - prawa i obowiązki małżonków, zawarcie małżeństwa, sprawy majątkowe, konkordat - Wieszjak.pl [online]. © 2012 [cit. 2012-03-26]. Dostupné z: <http://malzenstwo.wieszjak.pl/zawarcie-malzenstwa/283463,Jak-uzyskac-odpis-aktu-malzenstwa.html>.
12. JTP :: Kdo jsme. [Jednota tlumočnicků a překladatelů] [online]. 25. března 2012 [cit. 2012-03-26]. Dostupné z: http://www.jtpunion.org/spip/article.php3?id_article=1.
13. Karta zgonu. Poradnik pogrzebowy :: KARTA i AKT ZGONU [online]. © 2007-2008 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: http://uslugipogrzebowe.info/karta_i_akt_zgonu.html.
14. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej – Wikipedia, wolna encyklopedia [online]. 31.3.2012 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: http://pl.wikipedia.org/wiki/Konstytucja_Rzeczypospolitej_Polskiej.
15. KST ČR - Komora soudních tlumočnicků České republiky, o.s. Úvod :: KST ČR - Komora soudních tlumočnicků České republiky, o.s. [online]. [2012] [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: <http://www.kstcr.cz/>.
16. Migrace online - E-knihovna - Ověřování cizích listin. [Http://generator.citace.com](http://generator.citace.com) [online]. 9. 8. 2007 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <http://www.migraceonline.cz/e-knihovna/?x=2032695>.

17. Ministerstvo vnitra České republiky. Osobní doklady - Ministerstvo vnitra České republiky [online]. © 2010 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/osobni-doklady-642319.aspx>.
18. Nejčastější chyby v soudních překladech. Soudní překlady — Předtím, než si objednáte soudní překlad… [online]. © 2006–2007 [cit. 2012-03-26]. Dostupné z: <http://www.soudni-preklady.com/preklady-nejcastejsi-chyby-v-soudnich-prekladech.html>.
19. Komoře. O Komoře - Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, o.s. [online]. © 2010 - 2012 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: <http://www.cktzj.com/o-komore>.
20. Obec překladatelů - Aktuální a obecné informace - Obecné informace. Obec překladatelů - Aktuální a obecné informace [online]. 20. 1. 2012 [cit. 2012-03-26]. Dostupné z: <http://www.obecprekladatelu.cz/cz/aktualni-a-obecne-informace/obecne-informace>.
21. Organizace překladatelů a tlumočnicků - Jazyky.Studium.Práce. Jazykové studium, vzdělávání a práce u nás i v zahraničí - Jazyky.Studium.Práce [online]. © 2005 - 2012 [cit. 2012-03-26]. Dostupné z: <http://www.jazyky.com/content/view/514/54/>.
22. Ověřování veřejných listin | cizinci | poradna práva. [Http://cizinci.poradna-prava.cz](http://cizinci.poradna-prava.cz) [online]. © 2009 [cit. 2012-04-22]. Dostupné z: <http://cizinci.poradna-prava.cz/cizinci-3ti-zemi/overovani-verejnych-listin.html>.
23. Řidičského oprávnění. Podmínky pro získání řidičského oprávnění - ridicske-prukazy.info [online]. [2007 - 2012] [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: <http://ridicske-prukazy.info/podminky-pro-ziskani-ridicskeho-opravneni.html>.
24. Schengenský prostor - Wikipedie. [Http://cs.wikipedia.org](http://cs.wikipedia.org) [online]. 14. 4. 2012 [cit. 2012-04-22]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Schengenský_prostor.
25. Smlouva - Wikipedie. [Http://cs.wikipedia.org](http://cs.wikipedia.org) [online]. 15. 3. 2012 [cit. 2012-04-22]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Smlouva>.
26. Smlouva o dílo - vzor. [Www.euroekonom.cz](http://www.euroekonom.cz) [online]. [2010] [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://www.euroekonom.cz/vzor-smlouva-o-dilo.php>.
27. Smlouvy zdarma: Kupní smlouva - vzor smlouvy zdarma. [Http://smlouvyzdarma.blogspot.com](http://smlouvyzdarma.blogspot.com) [online]. 7. 3. 2008 [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://smlouvyzdarma.blogspot.com/2008/03/kupn-smlouva-vzor-smlouvy-zdarma.html>.

28. Soudně ověřené překlady - ověřené; ředně; překlady, překlady dokumentů s ověřením; m. [Http://www.soudni-preklady.cz](http://www.soudni-preklady.cz) [online]. © 2008 [cit. 2012-04-22]. Dostupné z: <http://www.soudni-preklady.cz>.
29. Soudně ověřený překlad a s ním spojené úkony (jako ověření kopií, apostila, superlegalizace). In: GRABMÜLLER. GRABMÜLLER - Ověřené překlady [online]. © 2009 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: http://grabmuller.cz/media/soudne_overeny_prek lad_a_s_nim_spojene_ukony.pdf.
30. Soudní překlady (soudně ověřené překlady, úřední překlady, ověřené překlady). Soudní překlady, úřední překlady, soudně ověřené překlady [online]. © 2002-2008 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: <http://www.ekoprekklady.cz/soudni-preklady.htm>.
31. Soudní překlady. Chcete se stát soudním překladatelem? [online]. © 2006–2007 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: <http://www.soudni-preklady.com/preklady-chcete-se-stat-soudnim-prekladatelem.html>.
32. Statnisprava.cz - European Business Enterprise, a.s. Vydává úmrtní listy - statnisprava.cz [online]. © 2000 - 2012 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: <http://www.statnisprava.cz/rstsp/agendy.nsf/i/01013>.
33. Statnisprava.cz - European Business Enterprise, a.s. Vydávání matričních dokladů - rodný, oddací a úmrtní list - statnisprava.cz [online]. © 2000 - 2012 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: <http://www.statnisprava.cz/rstsp/agendy.nsf/i/01013>.
34. Statnisprava.cz - Vydává oddací listy. Státní správa - www.statnisprava.cz [online]. © 2000 - 2012 [cit. 2012-03-26]. Dostupné z: <http://www.statnisprava.cz/rstsp/agendy.nsf/i/01012>.
35. Statnisprava.cz - Vydává rodné listy. Státní správa - www.statnisprava.cz [online] © 2000 - 2012 [cit. 2012-03-26]. Dostupné z: <http://www.statnisprava.cz/rstsp/agendy.nsf/i/01010>.
36. TŁUMACZENIA PRZYSIĘGŁE. TŁUMACZENIA PRZYSIĘGŁE, JAK ZOSTAĆ TŁUMACZEM PRZYSIĘGŁYM [online]. [2012] [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: http://www.textum.pl/tlumaczenia/portal_tlumaczy/informacje/zawod_tlumacza/tlumacz_przysiegly_a.html.
37. Tlumočnická doložka, tlumočnické služby. [Http://www.aback.cz](http://www.aback.cz) [online]. © 2008-2011 [cit. 2012-04-22]. Dostupné z: <http://www.aback.cz/faq/tlumocnicka-dolozka/>.
38. Ustawa – Wikipedia, wolna encyklopedia. [Http://pl.wikipedia.org](http://pl.wikipedia.org) [online]. 7. 3. 2012 [cit. 2012-04-17]. Dostupné z: <http://pl.wikipedia.org/wiki/Ustawa>.

39. Úvod. Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, o.s. [online]. © 2010 - 2012 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: <http://www.cktzj.com/>.
40. Vydání řidičského průkazu. Ministerstvo dopravy - domovská stránka [online]. 1. 2. 2008 [cit. 2012-03-26]. Dostupné z http://www.mdcz.cz/mdcz/Templates/tplLifeSituation.aspx?NRMODE=Published&NRNODEGUID=%7bFCEA573E-DCEE-4544-9BC3-65BA33F033CE%7d&NRORIGINALURL=%2fcs%2fSilnicni_doprava%2fRidicky_e_prukazy_Autoskoly%2fRidicky_e_prukazy%2fVydani_ridickyeho_prukazu.htm&NRCACHEHINT=Guest&LSMode=1.
41. Vydávání matričních dokladů - rodný, oddací a úmrtní list - Ministerstvo vnitra České republiky. Úvodní strana - Ministerstvo vnitra České republiky [online]. © 2010 [cit. 2012-03-26]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/vydavani-matricnich-dokladu-rodny-oddaci-a-umrtni-list.aspx>.
42. Vyhláška - Wikipedie. [Http://cs.wikipedia.org](http://cs.wikipedia.org) [online]. 1. 2. 2012 [cit. 2012-04-17]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Vyhlaska>.
43. Výklad pojmů. Občanský průkaz [online]. © 1998 - 2012 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pojmy/p741-obcansky-prukaz.aspx>.
44. Wieszjak.pl. Jak uzyskać prawo jazdy - Komunikacja - Gmina - Wieszjak.pl [online]. © 2012 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: <http://gmina.wieszjak.pl/komunikacja/98171,Jak-uzyskac-prawo-jazdy.html>.
45. [Www.e-autoskola.cz](http://www.e-autoskola.cz). [online]. [cit. 2012-02-16]. Dostupné z: <http://www.e-autoskola.cz/ridicky-prukaz/>.
46. Zákon (právo) - Wikipedie. [Http://cs.wikipedia.org](http://cs.wikipedia.org) [online]. 7. 3. 2012 [cit. 2012-04-17]. Dostupné z: [http://cs.wikipedia.org/wiki/Zakon_\(pravo\)](http://cs.wikipedia.org/wiki/Zakon_(pravo)).
47. Zákony ČR onLine - úplná znění zákonů, přehled právních předpisů platných v ČR a zákony zdarma. Zákony ČR onLine - úplná znění zákonů, přehled právních předpisů platných v ČR a zákon zdarma. [online]. © 2004 - 2011 [cit. 2012-03-26]. Dostupné z: <http://www.zakonycr.cz/seznamy/361-2000-sb-zakon-o-provozu-na-pozemnich-komunikacich-a-o-zmenach-nekterych-zakonu.html>.
48. Ztráta, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu nebo mezinárodního řidičského průkazu. Ministerstvo dopravy - domovská stránka [online]. 1.2.2005 [cit. 2012-03-26]. Dostupné z: <http://www.mdcz.cz/mdcz/Templates/tplLifeSituation.aspx?NRMODE=Published&NRNODEGUID=%7b85564A98-6608-4D5E-85E3->

5C8212C5B884%7d&NRORIGINALURL=%2fcs%2fSilnicni_doprava%2fRidicske_prukazy_Autoskoly%2fRidicske_prukazy%2fZtrata_ridicskeho_prukazu_nebo_me_zinarodniho_ridicskeho_prukazu.htm&NRCACHEHINT=Guest&LSMode=1.

Zákony

1. Česká republika. Správní řád. In: Zákon č. 50082004 Sb., § 159, 2006. Dostupné z: <http://business.center.cz>.
2. Česká Republika. Zákon č. 262/2006. In: *Zákoník práce § 34 - § 34b*. 2006. Dostupné z: <http://business.center.cz>.
3. Česká Republika. Zákon č. 40/1964. In: *Občanský zákoník § 558 - § 610*. 1964. Dostupné z: <http://business.center.cz>.
4. Zákon o znalcích a tlumočnících. Zákon o znalcích a tlumočnících [online]. 2005-2012 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: <http://zakony-online.cz/?q124=&s124=Hledat+%C2%A7+%281-29%29>.

Slovníky

1. HAVRÁNEK B., *Slovník spisovného jazyka českého*, Praha 1989.
2. OLIVA K., *Polsko-český slovník*, Praha 1994, 1995.
3. RADVANOVSKÝ A., KAŠOVÁ J., *Polsko-český technický slovník*, Praha 2004. ISBN 978-80-200-1150-3.

Slovník zkratek

1. ACTA – Asociace českých překladatelských agentur
2. ASKOT – Asociace konferenčních tlumočnicků
3. ČR – Česká republika
4. EU – Evropská unie
5. FO – fyzická osoba
6. JTP – Jednota tlumočnicků a překladatelů
7. LZPS – Listina základních práv a svobod
8. OP – občanský průkaz
9. OPř – Obec překladatelů
10. PR – Polsko
11. ŘP – řidičský průkaz

Abstract:

Keywords: legal and official documents, translation, certified translator, translator organizations

In this thesis I present the topic of document translation in the Czech Republic and Poland. The thesis is focused on the explanation of key terms like translation and how to become the best translator, and also mentions the certified translator and the mistakes translators make. This thesis also contains a dictionary which contains 200 words. This dictionary is meant to help future translators or readers.

Streszczenie:

Słowa - klucze: prawne i urzędowe dokumenty, przekład, tłumacz, tłumacz przysięgły, organizacje tłumaczy

W pracy przedstawiono temat, który zajmuje się tłumaczeniami dokumentów w Czechach i w Polsce. Szczególną uwagę poświęcono na wyjaśnienie takich pojęć jak, co jest tłumaczenie, jak się stać najlepszym tłumaczem, jest też zmianka o tłumaczu przysięgłym, o błędach, które popełniają tłumacze. Praca posiada także słowniczek, który zawiera 200 słów. Słowniczek ten ma pomóc przyszłym tłumaczom albo czytelnikom.

Anotace

Autor: Beata Koždoň

Fakulta: Filozofická

Katedra: Slavistiky (sekce polonistiky)

Název bakalářské práce: Česko-polský překlad právních a úředních dokumentů

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Jan Jeništa

Počet znaků: 121 189

Počet příloh: 8

Počet titulů použité literatury: 60

Klíčová slova: právní a úřední dokumenty, překlad, překladatel, soudní překlad, organizace překladatelů a tlumočnicků

Bakalářská práce se zabývá tématem česko-polským překladem právních a úředních dokumentů, jejich odlišností a podobnostem. Porovnává jednotlivé dokumenty v České republice a Polsku. V bakalářské práci byla zvláštní pozornost věnována také soudnímu překladu a organizacím překladatelů a tlumočnicků. Práce obsahuje mimo jiné slovník, který má 200 slov, jenž pomůže čtenářům nebo překladatelům v překladu dokumentů.